

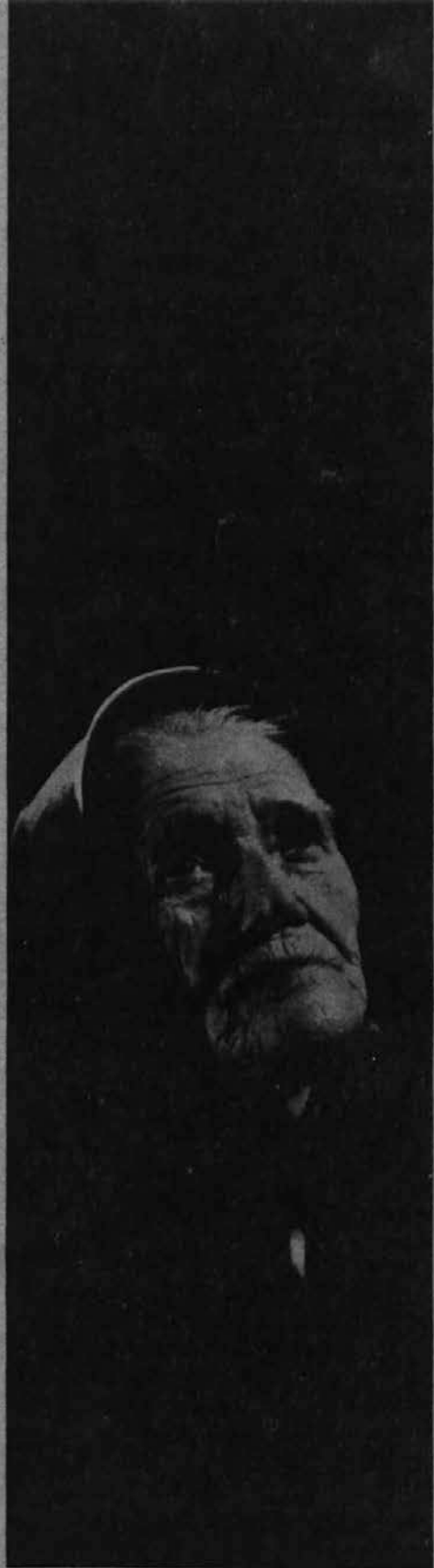

LETO XX.

NOVEMBER, 1971

ŠTEVILKA 11

MISLI

MISLI

(Thoughts)

Mesečnik za verako
in kulturno življenje
Slovencev v Avstraliji

★

Ustanovljen leta
1952

★

Urejuje in upravlja
P. Bernard Ambrožič
O.F.M.

6 Wentworth St.,
Point Piper, N.S.W., 2027
Tel.: 36 1525

★

Naročnina \$3.00
Čez morje \$ 4.00

★

Naslov: MISLI
P.O. Box 136
Double Bay, N.S.W. 2028

★

Tisk: Mintis Pty. Ltd.,
417 Burwood Rd., Belmore,
N.S.W. 2192. Tel. 759 7094

GLASNIK DRUŽBE

SV. MOHORJA V CELOVCU

Dragi prijatelji, poverjeniki in poverjenice: —

Ko sporočamo, kaj bo obsegal jesenski knjižni dar, se vam najlepše zahvaljujemo za dobrohotnost, da boste spet širili naše knjige.

Knjige bodo naslednje:

KOLENDAR za leto 1972. Prinaša važna poročila iz preteklosti in sedanjosti, o Slovencih po svetu in v domovini, poleg tega polno pisanega branja z zanimivostmi in napotki.

MATERINA RUTA je naslov večerniški povesti, ki jo je spisal znani prekmurski pisatelj Lojze Kozar. Povest obsega 208 strani. Dogaja se ob koncu prve svetovne vojne med Muro in Rabo. Vaški posebnež 6letni siroti reši edino dediščino — materino ruto. . .

MED LJUDMI je ime tretji knjigi, ki jo je spisal znani in priznani psiholog dr. Anton Trstenjak. Dragocena knjiga, ki nazorno opozarja bralce na nujno potrebno psihološko podprtih medsebojnih odnosov. Gre za znosno prijetno in osrečujoče sožitje med ljudmi.

NA ČRNEM KONTINENTU je četrta knjiga. Znani svetovni popotnik in pisatelj Vinko Zaletel je na poti v Južno Ameriko skozi Afriko videl marsikaj, kar nas bo zanimalo, zlasti njegovo srečavanje s slovenskimi misijonarji v Afriki.

CENA vsem štirim knjigam je v Avstraliji 4 dolarje.

Upamo da jih dobite pred božičem, prav pa je, že sedaj veste, kakšne bodo.

KNJIGE DOBITE PRI MISLIH

SHEPHERD OF THE WILDERNESS — angleška knjiga o Baragu — \$ 1.

“SRCE V SREDINI”, spisal Vinko Brumen. Zivljenje in delo dr. Janeza Evangelista Kreka. Vezana \$4, broširana \$3.

SKORAJ 50 LET. — Misijonski spomini sestre Ksaverije Pirc. Z mnogimi krasnimi slikami. — S poštnino \$ 2.

BARAGA — slovenska knjiga, spisala Jaklič in Šolar. — \$ 1, poštnina 40c.

ROJSTVO, ŽENITEV IN SMRT LUDVIKA KAVŠKA — povest, spisal Marijan Marolt — \$ 3.
DOMAČI ZDRAVNIK (Knaip) — \$ 1.50.

ZA BOGOM VREDNA NAJVEČJE ČASTI — Spisal dr. Filip Žakelj. Krasna knjiga o Baragovem češčenju Matere božje. — \$ 2, poštnina 40 c.

Iz matičnih knjig N.S.W. & A.C.T.

K r s t i

Erika Yvonne Hudina, Watson, A.C.T. Oče Franc, mati Štefanija Novak. Botrovala sta Stanislav in Viktorija Mrak. — 17.10.1971.

Roland Peter Mrak, Pascoe Vale, Victoria. Oče Stanislav, mati Viktorija, roj. Svetina. Botrovala Franc in Štefanija Hudina, Watson, 17.10.1971.

Ignac Kustec, Fairfield. Oče Ignac, mati Ida r. Jenus. Botrovala Štefan in Ana Šernek — 16.10.1971.

P o r o k i

John Škraban ml. iz Murske Sobote in Ana Leščanec iz Vivodine. Priči sta bila Mirko in Marija Ritlop — 29.8.1971.

Veseljko Vlah iz Pazina in Angela Tominc iz Postojne. Priči L. Breščič in M. Vlah — 16.10.1971.

LETO XX.

NOVEMBER, 1971

ŠTEVILKA 11

ZA PRIMERJAVO — ZA PREMISLEK

Urednik

Tržaški MOST (29-30,71) poroča o delu nekega Wiesenthala, ki še vedno raziskuje medvojne nacistične zločine in skuša odkriti zločince. Svojo pisarno ima na Dunaju.

Iz obširnega in jako zanimivega poročila ponatiskujemo poglavje z naslovom: "ŽIVIM V OPOMIN." —

V Dachau so postavili spomenik stotisočemu žrtvi, ki so bile tam sežgane ali pokopane. Na podstavku stoji mož v jetniški obleki, skujšan tako, da ga je samo kost in koža. Pod spomenikom je napis: Mrtvim v čast, živim v opomin.

To bi lahko napisali pod vse Wiesenthalove spise. Verjetno ga je takoj po vojni deloma vodilo tudi maščevanje. Toda misel na maščevanje ni mogla zadoščati, da bi bil vse življenje posvetil ugotavljanju nacističnih zločinov. Večja misel je morala biti, ki mu je pomagala premagovati vse težave in velike nevarnosti, v katerih stalno živi: Hotel je pripomoči k temu, DA BI SE NIKDAR V PRIHODNOSTI NE ZGODILO KAJ PODOBNEGA. To je tisti dragoceni sad, ki bi ga naj rodilo strašno trpljenje Judov in drugih narodov.

V ta namen je pa predvsem potrebno, da se kar mogoče natančno ugotove vse grozote preteklosti. To ni lahko in se v celoti ne bo nikdar moglo doseči. Nacisti so svoje zločine izvrševali kar mogoče skrito, da je široka javnost zelo malo zvede-

la. Nekdanji nacisti niso radi govorili o preteklosti ali pa so skušali utajiti, kakor nazorno kaže primer Ane Frank. Nekateri Nemci pa sploh niso dosti vedeli. Prav te dni mi je prišla v roke obsežna knjiga "Moji spomini na Konrada Adenauerja", ki jo je napisala njegova večletna tajnica Anne-liese Pöppinger. Presenetilo me je: pisateljica je bila leta 1945 gimnazijka v starosti 16 let, a o preganjanju Judov še ni bila slišala ničesar. Teh grozot ni mogla verjeti, dokler jih ni potrdil mož njene sestrice, bivši jetnik.

Primer Ane Frank kaže, kako bi se bila resnica potvarjala, če bi bili Nemci zmagali. Nacizem zopet dviga glavo. Wiesenthal je lahko ugotovil, da je po vsakem velikem razkritju zločinov nad Judi padlo število novih nacistov.

Obrnimo gornje misli na strahotne zločine slovenskih komunistov med vojno in njihovo nadaljevanje po vojni nad protikomunističnimi borci in neborci. Natančno se krije. Spomnimo se na Kočevski Rog, na Teharje, Hrastnik, Podutik pri Ljubljani. . . Iz premisleka lahko razberemo, koliko velja očitek iz ust jugosl. konzula v Sydneyu, češ da MISLI kličejo po maščevanju, ko ne molče o pokolih domobrancev in drugih iz leta 1945. . . — Ur.

Teh imen lanska
Matica še ni imela . . .
Naj po božjem
usmiljenju počivajo
v miru!

BAVČAR IVAN, 72 let, družinski oče, Fairfield, NSW. Umrl v bolnišnici Auburn 17. junija 1971. Pokopan v Liverpoolu.

BERGINC PETER ANDREJ, 7 tednov, Enfield, NSW. Umrl 31. maja 1971. Pokopan v Rookwoodu.

BROŽIČ KRISTINA, 71 let, družinska mati, Elwood, Vic. Umrla na domu hčerke 2. septembra 1971. Grob: pokopališče Keilor.

DRVODEL JOŽEFA, 45 let, družinska mati, Coburg, Vic. Umrla na domu 11. febr. 1971. Grob: pokopališče Keilor.

DUBROVIČ DAVID, 5 let, Malabar NSW. Umrl po prometni nesreči 12. dec 1970. Grob: Pokopališče Botany.

FERFILA MARIJA, 47 let, družinska mati, Manjimup, W.A. Umrla 4. maja 1971. Grob: pokopališče Manjimup.

FRANCIS CHARLES, 74 let, družinski oče, Doncaster East, Vic. Grob: pokopališče Doncaster.

GRAŠIČ ANTON, 27 let, samec, So. Yarra, Vic. Umrl v prometni nesreči 31. okt. 1970. Upepeljen v Fawknerju, Vic.

HRAST TEREZIJA, 76 let, vdova, Wentworthville, NSW. Umrla 23. okt. 1971 pri sinu za oslabeledlostjo srca. Grob: Rookwood.

HOJAK AMALIJA, 71 let, vdova, Brunswick, Vic. Umrla 1. okt. 1971. Upepeljena v Fawknerju, Vic.

HOJAK IVAN, 75 let, družinski oče, East Brunswick, Vic. Umrl v špitalu 23. decembra 1970. Grob: Fawkner, Vic.

JAPELJ FRANCKA, stara naseljenka, samska, West Melbourne. Umrla 29. maja 1971.

KAVČIČ DOMINIK, novorojenec, Davonport, Vic. Umrl 24. okt. 1970.

KRAČINA ANTON, 47 let, družinski oče, Otaway, S.A. Umrl po srčnem napadu 23. maja 1971. Grob: Cheltenham, S.A.

KURTOVSKI MAKŠ, 22 let, samski, Kew, Vic. Umrl 20. julija 1971 v špitalu.

LAURENČIČ ALOJZ, 49 let, družinski oče, Royal Park, S. A. Umrl v bolnišnici 24. junija 1971.

Grob: Pokopališče Cheltenham.

LAURENČIČ HERMAN, 57 let, družinski oče, Heidelberg, Vic. Umrl v bolnišnici 3. dec. 1970. Grob: pokopališče Footscray.

LELIA JOŽEFINA, 63 let, vdova, W. Footscray, Vic. Umrla na domu 27. nov. 1970. Grob: pokopališče Keilor.

LENC MARIJA, 30 let, družinska mati, Canley Vale, NSW. Grob: pokopališče Liverpool.

MARINIČ SONJA, 20 let, samska, Elwood, Vic. Umrla po prometni nesreči 31. okt. 1970. Upepeljena v Melbourneu.

MEDVED IVAN, 32 let, družinski oče, Moorabbin, Vic. Umrl v promet. nesreči 2. aprila 1971. Grob: pokopališče Keilor.

NEDELJKO MARIJA, 56 let, družinska mati, Sale, Vic. Umrla 4. novembra 1970. Grob: pokopališče Sale.

PERSOLJA FRANC, 65 let, samec, Prospect, S.A. Umrl 2. febr. 1971. Grob: pokopališče West Terrace.

PRASEL OLGA, 31 let, družinska mati, Reservoir, Vic. Umrla na domu 2. maja 1971. Grob: pokopališče Keilor.

POTOČNIK VERA, 41 let, družinska mati, Reservoir, Vic. Umrla po dolgi bolezni v špitalu 9. junija 1971. Grob: pokopališče Lower Templestowe.

SAMSA KAROLINA, 65 let, vdova, Condell Park, NSW. Umrla na domu sina 13. maja 1971. Grob: pokopališče Rookwood.

TOMAŽIČ JOŽE, 41 let, družinski oče, North Leveeton, Vic. Umrl po prometni nesreči 30. avgusta 1971. Grob: pokopališče Keilor.

TRAMSEK JULIJA, 5 let, Whyalla, S.A. Umrla na poškodban promet. nesreče 29. avg. 1971. Grob: pokopališče Whyalla.

TROST SILVA, 21 let, družinska mati, Brooklyn, Vic. Umrla po prometni nezgodi 26. avgusta 1971. Grob: pokopališče Keilor.

URH JANEZ, 42 let, družinski oče, Surry Hills, Vic. Umrl na domu 20. oktobra 1970. Grob: pokopališče Keilor.

VADNJAL ANTON, 36 let, družinski oče,

Misli, November, 1971

Avondale Hts, Vic. Umrl na domu 16. okt. 1971. Grob: pokopališče Keilor.

ZADEL IVANKA, 70 let, družinska mati, Footscray, Vic. Umrla v bolnišnici 19. okt. 1970. Grob: pokopališče Keilor.

ZADNIK MARIJAN, 24 let, samski, So. Yarra,

Vic. Ubit v prometni nesreči 31. okt. 1970. Grob: pokopališče Keilor.

ZALIK ROSEMARY, novorojenka, St. Albans, Vic. Umrla 10. marca 1971.

ZAMAN FRANC, 47 let, vdovec, Geelong, Vic. Umrl po srčnem napadu v bolnici. Grob: pokopališče Geelong.

MISEL NA SMRT NI MODERNA

("Glas koncila")

NEMSKI INŠTITUT ZA "DEMOSKOPIJO" (gledanje v ljudsko dušo) je v mesecu novembru napravil zanimivo anketo. Razposlal je večjemu številu ljudi vprašanje: ALI KAJ MISLITE NA SMRT?

Odgovorov je prišlo prilično dosti. Inštitut je iz teh odgovorov objavil podatke:

Samo vsak deseti nemški državljani pogosto misli na smrt.

Dobra tretjina je odgovorila, da z mislijo na smrt noče zapravljati dragocenega časa.

Pičla tretjina pa vendarle misli na smrt vsaj tu pa tam. Četrtna zelo redko.

Razumljivi so odgovori mladih — skoraj nikoli ne mislijo na smrt. Težje je razumeti, da se štejejo med mlade vsi, ki še nimajo 30 let. Da ljudje v taki zreli življenjski dobi ne mislijo na smrt skoraj nikoli, gotovo ni razveseljivo.

Odgovori takih, ki so stari nad 60 let, so se glasili: Vsaj včasih mislim na smrt. Kolikokrat, odvisi od zdravja. Pri dobrem zdravju mi smrt redko pride na misel.

Celo ljudje v visoki starosti so izjavljali, da mislijo na smrt v kaki bolezni, drugače pa redko.

Takih odgovorov je bilo 28%.

Tistim, ki so anketo priredili, se je izid zdel prav čuden. Komaj so mogli verjeti, da ljudje na splošno tako malo mislijo na smrt. Kaj šele, če bi anketa postavila tudi vprašanje: Kakšna čustva vas navdajajo, kadar — čeprav redko — pomislite na smrt? Morda bi le prišlo nekaj odgovorov tudi na to vprašanje. Inštitut bi imel še bolj jasno sliko o notranjem življenju ljudi.

Toda že iz tega, kar je anketa dognala, razvidimo, da dandanes misel na smrt ni kar nič "moderna." Bolj in bolj zgublja svoje mesto v njihovem miselnem svetu.

To je vsekakor čudno, zakaj na drugi strani pobira smrt ljudi v kar najbolj "modernih" oblikah. Pomislimo samo na smrti v modernih prometnih nesrečah, v eksplozijah. . . .

O da, misel na smrt spada v človekov notranji svet prav tako nujno kot misel na življenje. Zakaj tedaj misel na smrt tako radi odrivamo?

Če le ne zato, ker za smrtjo začutimo — večnost. In je mogoče, da nam je večnost še vse manj ljuba kot smrt. Če ne zato, ker nas spominja na — obračun. . .

NE BOJTE SE, LE POJDITE Z MENOJ.

Vladimir Kos, Tokio

Morda sedite v važnem naslonjaču, kjer mišice, kot panterju, drhte med mislijo in mislijo in skokom zleknjene . . .

Morda, stoječ na družbenem podstavku, držite v ravnotežju delcev del, ki zmeraj nihajo v meglo obzorov z gmot zemlje.

Pustite grad vretenčastim stopnicam in pojdite z menoj v kraljestvo trav, že davno položeno v prst na Fudži v varstvo skal.

Predstavim vas, kjer pljuskajo tišine odprtega nebeškega morja, in vsaka ladjica in vsaka ura čaka vas.

Ne bojte se čeri, ne zank tajfuna!

Ker naše misli nimajo teles, čeprav živé, ne, nimajo teles, čeprav rodé.

SODBA—SAMO VESOLJNA ALI TUDI POSEBNA?

(Očitek in odgovor)

P i s m o

P. urednik: — Gotovo boste v novembrskih MISLIH spet objavili Matico mrtvih in v njej veliko imen od lani do letos. To je prav in vredno pohvale. Kar ni vredno pohvale, je to, da naročate ljudem — še bolj pa pp. Bazilij in Valerijan — da je treba za mrtve moliti, češ da so njihove duše lahko še v vica.

Ali res še ne veste, da vic sploh ni, nebesa in pekla, nič ne vemo, v kakšni obliki, bosta pa nastopila šele ob koncu sveta, ko bo Jezus spet prišel in napravil sodbo nad vsemi umrlimi do takrat. Do tistega časa ostanejo duše umrlih kakor v neza-vesti ali v smrtnem spanju in tako čakajo drugega prihoda Kristusovega.

Sveto pismo velikokrat govori o sodbi nad grešniki in pravičniki, pa boljši premislek vedno pokaže, da gre za ono končno ali "vesoljno" sodbo, ne za kakšno posebno sodbo posameznikov takoj po smrti. Vaša cerkev uči drugače, pa to ni nauk svetega pisma, ampak izmišljotina teologov in pa-pežev.

Če mislite, da nimamo prav, natiskajte nam kako besedilo iz svetega pisma (ne od drugod!), ki podpira vaš nauk, ne pa našega. Ker se zdaj raz-laga, kot sem zapisal, zelo širi med verniki, tudi katoliškimi, bodo mnogi z zanimanjem brali in raz-mišljali. Jaz sicer mislim, da mojega poziva niti ne morete izpolniti, sem kar radoveden, če se boste sploh oprijeli tega poskusa. Moje ime je pa za zdaj samo za Vas. —Naročnik, boljši vernik.

Dragi boljši vernik: —

Pa bom le ustregel vaši želji. Preberite tu na-tisnjene besede iz svetega pisma, ki so prišle na-ravnost iz Jezusovih ust. Berite zelo pazljivo in z resnim premislekom. Proti koncu Kristusove pri-like vam mora samo po sebi postati jasno, da se motite. Vendar nazadnje preberite tudi moje pri-pombe. — Ur.

Takole smo brali v nedeljo 26. septembra:

Iz svetega evangelija po Luku (16,19-31)

Tisti čas je rekel Jezus farizejem:

Bil je bogatin, ki se je oblačil v škrlat in tenčico ter se dan za dnem sijajno gostil.

In bil je neki revež, po imenu Lazar, ki je ležal pri njegovih vratih, poln čirov, in se je želel nasititi s tem,

kar je padalo z bagatinove mize.
Pa tudi psi so prihajali in mu lizali čire.
Umrli pa je revež in angeli so ga nesli
v Abrahamovo naročje.
Umrli je tudi bogatin in bil pokopan.

Ko je v podzemlju trpel muke,
je povzdignil svoje oči
in zagledal od daleč Abrahama
in Lazarja v njegovem naročju.

Zaklical je:

"Oče Abraham, usmili se me in pošlji Lazarja,
da pomoči konec prsta v vodo
in mi ohladi jezik,
zakaj silno trpim v tem plamenu".

Abraham mu je rekel:

"Sin, spomni se,
da si prejel dobro v svojem življenju
in prav tako Lazar hudo;

zdaj se tukaj veseli, ti pa trpiš.
Vrh tega je med nami in vami
narejen velik prepad, da tisti, ki bi od tod
hotel priiti k vam, ne morejo;
pa tudi od ondod ne morejo sem".

In rekel je:

"Prosim te torej, oče, da ga pošlješ v hišo
mojega očeta, imam namreč pet bratov
in te naj posvari, da tudi oni ne pridejo
v ta kraj trpljenja."

Abraham pa reče:

"Imajo Mojzesa in preroke, te naj poslušajo!"

Le-ta je pa odgovoril:

"Ne, oče Abraham, temveč
ako pojde do njih kdo izmed mrtvih,
se bodo spokorili".

Rekel pa mu je:

"Ako ne poslušajo Mojzesa in prerokov,
ne bodo verjeli
tudi če kdo od mrtvih vstane".

M o j e p r i p o m b e

Čisto dobro se zadevam, da je Jezus tudi to pot povedal samo neko priliko in vanjo zavil pol-no naukov, ki jih je treba izluščiti. Kateri teh naukov je v priliki najbolj poudarjen, ni tako važ-no.

Pričujoča prilika je vzeta iz skrivnostnega onstranskega sveta. Razlagajmo si "Abrahamovo naročje" in "velik prepad" tako ali tako, dejansko stanje obeh, bogatina in Lazarja, je: sodba nad njima je bila izrečena, prvi je zveličan, drugi po-gubljen: Nista v stanju nekakšnega čakanja na

sodbo. Tudi o kakšni "nezvesti" enega ali drugega ni sledu. Lazar se svojega "veselja" zave-
da, bogatin svojega trpljenja.

Sodba je torej bila — katera? Ali je mogoče reči, da ima Jezus tu v mislih končno, vesoljno sodbo? Bilo bi najbrž mogoče, če bi se prilika zaključila tam, ko beremo: "in od ondod ne morejo sem". Mogli bi si misliti, da se pogovor med Abrahamom in bogatinom v tej priliki vrši nekoč po vesoljni sodbi, po koncu sveta, v sami večnosti.

Toda tu prilika naenkrat zavije v čisto novo smer. Pogubljeni bogatin se spomni na svojih pet bratov, ki še živijo nekje na svetu in živijo nespametno, kot je živel on sam. Želi jih rešiti. . . Ali je kak smisel v predstavi, da ima kdo na svetu pet bratov še nekoč po končani vesoljni sodbi in odločitvi o vseh za vso večnost? In kje na svetu naj bi bili ti bratje, ko je sveta vendar konec? In na kateri svet naj bi jih šel Lazar iskat, ko bo takrat samo še "novo nebo in nova zemlja"?

Ali si morete misliti, da bi Jezus, neskončna Modrost, v eni svojih prilik napravil tak spodrselj?

Vse nekaj drugega pa je, če dejstvo, da se eden veseli, drugi pa trpi, smatramo za posledico posebne sodbe, ki se je zgodila hitro po smrti. Petero bratom ni treba, da bi bili stari tisoče in tisoče let, ko se še nič ne ve, kdaj pride konec sveta in z njim vesoljna sodba — itd. Z eno besedo: prilika dobi smisel. Posebna sodba je že odločila večno usodo obeh umrlih, druga, vesoljna, bo samo pred vsem zbranim človeštvom potrdila in za-
pečatila, kar se je dognalo pri prvi.

Seveda ne bom trdil, da je Jezus pričujočo priliko povedal samo zato, da je razodel resnico o posebni sodbi. Tudi v to svojo priliko je zavil lepo kopico naukov za vsakdanje življenje vernikov: nesmrtnost duše, plačilo in kazni, zapeljivost in nevarnost bogastva, pomoč siromakom, posluš besedi božji... Kakor moramo te nauke izluščiti iz prilike, tako tudi nauk o posebni sodbi in priselnosti vseh umrlih takoj po smrti, ne šele po vesoljni sodbi.

Kogar pošten premislek ob branju te Jezusove prilike ne prepriča, se bojim, da tudi zanj velja: "... ne bodo verjeli tudi če kdo od mrtvih vstane."

Ni mi znano, kod vse se širi vaša razlaga posmrtnosti, kot trdite, da se širi. Vem pa, da ni kaj novega. Tako vero so imeli v prvih stoletjih tako imenovani hiliasti, ki so mislili, da bo leta 1000 konec sveta. Pozneje so se je oprijeli domala vsi reformatorji sredi tega tisočletja. Tudi neki katoliški duhovnik, Italijan Rosmini, je še komaj pred sto leti po vaše učil, pa svoj nauk je pred smrtjo preklical.

Le zakaj nekateri — morda res tudi katoličani — ne prenesejo misli na — svetnike? Tudi angelov verjetno ne priznajo. Prazna nebesa so jih začuda vseč!

In potem se iz vrst vaših "boljših vernikov" pojavijo taki, ki so jim še nebesa sama odveč in jim je odveč sam Gospod Bog. Z njimi se niti o svetem pismu ne moremo pomeniti.

MOLITI PA ZNAJO

P. Poderžaj, Indija

KOT ŠTUDENT V LJUBLJANI sem dostikrat poslušal v stolnici korarske molitve. Bile so ob različnih urah. Toda tedaj še nisem vedel, da večkratna dnevna molitev ni kakšna katoliška posebnost. Tudi muslimani molijo po štirikrat na dan. Bengalski hinduisti še po večkrat. Katoličani imamo molitvenike, duhovniki brevir. Hinduisti imajo namesto obrazcev v molitvenikih za vsak dnevni čas posebne verske popevke. Tudi njihovo poimenovanje se ravna po dnevnem času.

Po večini so te popevke kar globoko duhovne. Na primer:

1. Oči te ne vidijo, pa si v vseh očeh. . .
Srca te ne poznajo, pa si v njih skrit. . .
2. Dan se nagiba, življenja srce tone,
o duša moja, kaj te zadržuje?
3. Reci: Gospod, o Gospod, pojdim domov!
Svetloba dneva gine, večer je tu;

konec je trgovanja, igra dokončana,
gostilna pusta, srce si le želi — domov. . .

Pri bengalskem pisatelju sem tole bral. Kot fantiček 10 let je z očetovim daljnogledom rad opazoval nebeški obok. Niso ga zanimale samo zvezde. Za njimi je z daljnogledom skušal najti višji, globlji, neznani, nevidni svet. In pri tem mu je dušo polnilo neizrekljivo domotožje. . .

Kaj čisto novega mož s tem ni povedal. Tudi jaz se spominjam, kako sem se včasih kot študent kasno vračal od telovadbe v Ljudskem domu ali od kakšnega koncerta v Unionu, pa tudi od opere v gledališču. Šel sem mimo cerkve sv. Petra in je ura udarila dvanajst, ena, dve. . . Ob tistih udarcih me je obšlo neko neznano hrepenenje po nečem nedosegljivem, pomešano z otožnostjo in nezadovoljnostjo.

Spominjam se tudi, da sem rad pel tisto: O kam, Gospod, gre tvoja pot, stopinje kam peljajo... Zdal vem. Sledil sem tistim stopinjam in se znašel v Bengaliji, kjer jih zdaj skušam utirati tudi drugim.

P. BAZILIJ SPET TIPKA

Baraga House

19 A'Beckett Street, Kew, Victoria, 3101

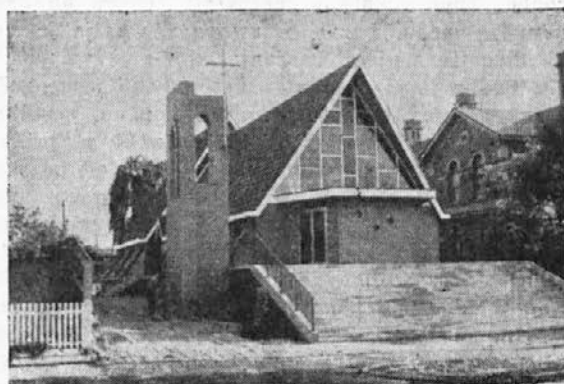
Tel. 86 8118 in 86 7787

★ MESEC NOVEMBER nas posebej spominja naših pokojnih. Posebej se spomnimo tistih rojakov po širni Avstraliji, katerim nihče ne prižiga svečk in katerih grobov nihče ne obiskuje. Matica mrtvih, ki jo zbiram za našo avstralsko izseljensko skupino, se kar prehitro veča. Število imen se bliža stvilki 400, pa še vedno dodajam nova, za katera zvem čisto slučajno od prijateljev in znancev. Seznam verjetno ne bo nikoli popoln, saj za mnoge nihče ne ve. Vsaj v molitvah se spominjamo teh neznancev — rojakov, ki jih krije avstralska zemlja.

Naj zopet omenim — kot sem že večkrat — da me bolj kot pokojni skrbe "živi mrliči". Vedno več pisem dobivam, v katerih svojci poizvedujejo za svojimi tukaj, ki se več ne oglašajo. Zlasti gre tu za fante, ki se izgublajo po širni Avstraliji in jim ni več mar, da doma mati skrbi in joka. Tako žalostno se bere: "... Že stiri leta se ni oglasil. Najdite ga in ga prosite, naj vsaj kartico pošlje, da bomo vedeli, če je živ..." Avstralia je prevelika in nimam vedno sreče najti izgubljenca. Včasih ga pa najdem, a mi je težko sporočiti, lje in kakšnega sem našel... Žalostne zgodbe mnogih, za katere bi bilo bolje, da bi ostali doma. Seznam naših živih izgubljenecv bi bil verjetno daljši kot imenik matice mrtvih. Žalostno, a resnično!

★ Mesec oktober je med naše pokojne zapical dve novi imeni. V Royal Hospital-u je 1. oktobra izdihnila po daljši srčni bolezni gospa Amalija Hojak r. Plesničar. Rojena je bila 26. marca 1900 v Čepovanu pri Novi Gorici. Njen mož Ivan, ki je preminul lani pred božičem, je prišel v Avstralijo leta 1927. Amalija in sin Edvard sta mu sledila leta 1952. Živelii so v Brunswicku.

Pogrebna maša je bila 4. oktobra v slovenski cerkvi, nato je sledil pogreb v krematorij pokopališča Fawknar. Sin se namerava vrniti v domovino

in bi rad vzel s seboj materin pepel. — Vsem žalujočim iskreno sožalje.

★ V soboto 16. oktobra je na svojem domu v Avondale Heights nenadoma preminul Anton Vajdjal, ki je bil rojen 20. januarja 1935 v Zagorju na Pivki. V Avstralijo je došel preko italijanskih begunskih taborišč in se 14. februarja 1959 poročil v Ascot Vale z Emilijo Šabec. Z njo zapuša tudi devetletnega sina Antona, v domovini mater in brata, tu v Avstraliji pa še dva brata in tri sestre.

Zvečer smo imeli v naši cerkvi ob krsti rožni venec, v sredo 20. oktobra pa pogrebno mašo. Sledil je pogreb na keilorsko pokopališče.

Žalujoči ženi s sinom ter ostalim sorodnikom iskreno sožalje, pokojniku pa bodi Gospod milostljiv!

★ Še nekaj misli ob novembrskem obisku naših grobov: Pokopališče je sveta, blagoslovljena zemlja miru. Grobovi so nam vsem zgovorna pridiga, da bo tudi naše telo enkrat prah in pepel. Na grobovih se zavejmo vrednosti življenja, ko še lahko delamo dobro, ko še lahko odpuščamo, ko smo še lahko bližnjemu brat in sestra. Tu na zemlji miru naj se v naša srca ob molitvi za pokojne nasele mir in odpuščanje, izgine naj mržnja med posamezniki, konča naj nesloga po družinah in med družinami. Vsi smo bili pri krstu zaznamovani za božje ljudstvo in kratka je naša pot po tej solzni dolini. Mnogo solza si bomo prihranili, če bomo živeli po božjem nauku ljubezni in odpuščanja.

★ Ker krstov zadnjikrat nisem napisal, jih bo zdaj kar dolga vrsta: 12. septembra so iz Doncastra prinesli Kristino, hčerko Dimitrija Stathopoulosa in Anice r. Mukavec. — 19. septembra je bila krščena Sonja Margareta, hčerka Janez Rotarja in Marije r. Rokavec, Springvale. Isti dan sta krščevala tudi Marjan Kaiser in Terezija r. Škerlj, West Preston: dobila sta Katarino Terezijo. — Za parom punčk je isti dan obljila krstna voda dva fant-

ka: **Pavel Vincencij** je prvorojenec družinice Vincenca Šlibarja in Rosemary r. Acott, Mulgrave, **Erik Jožef** pa je prvorojenec Jožefa Gelta in Dragice r. Setnikar, Collingwood. — 2. oktobra smo krstili dve punčki: **Friederik Kraner** in **Marija r. Horvat**, Bundoora, sta dobila **Irenko Michelle**, **Adolf Samsa** in **Jožica r. Žnidaršič**, Thomastown, pa **Hedviko Jožico**. — 3. oktobra je bil krščen **Daniel Avguštín**, novi prirastek družinice Avgustina Pavlica in Danile r. Cek, Ivanhoe. — 10. oktobra sta pri našem krstnem kamnu fletno zajokala dvojčka **Vinko** in **Darko**, ki sta ju iz Glen Irisa prinesla **Vinko Cigetič** in **Biserka r. Šmid**. — Isti dan je obilila krstna voda tudi **Lynette Valerijo**, ki je razveselila družino **Milana Sedmaka** in **Edith Joan r. Rynen**, North Balwyn. — 16. oktobra je postala božji otrok **Helena**, hčerka **Martina Pirca** in **Rožice r. Doma**, North Fawkner. — **Daniel Tony** je bil krščen 23. oktobra: je novi član družine **Ivana Valenčiča** in **Olge r. Harasemčuk**, North Sunshine. — Prvorojenka **Rudita** je dobila družinica **Franca Pluta** in **Marije r. Šajn**, Fitzroy. Krščen je bil 24. oktobra. — 30. oktobra smo v krstno knjigo zapisali ime **Robert Frank**: sinko **Matija Mertika** in **Marije r. Žalik**, Pascoe Vale. — Za konec pa zopet punčka, **Miryam Sandy**, prvorojenka **Viktorja Matičiča** in **Zofije r. Kukovič**. Prinesli so jo iz North Coburga 31. oktobra.

Dva krsta sta bila v tem času v cerkvi sv. Družine, Bell Park: **Borisa Matija** je dobila družina **Matija Kolarja** in **Ane r. Bibič**, Norlane. Krščen je bil 12. septembra. — Iz Ringwooda pa je prinesla **Veroniko** bivša geelongska družina **Franca Budja** in **Linde r. Noble**. Krščena je bila 10. oktobra.

★ Porok je bilo v naši cerkvi precej, a nobena slovenska, da bi zanimala bralce "Misli". Zanimivo, da se je svetišče sv. Cirila in Metoda tako priljubilo tudi drugim narodnostim. — Pač pa bi na tem mestu rad omenil poroko, ki jo je sklenil melbournski par v daljni Kanadi. **Ivan Mihelj**, dolgoletni fant Baragovega doma, član cerkvenega pevskega zbora in nogometnega moštva "Kew-Slovene" ter dobro znan tudi z oderskih desk, je pred nekaj meseci odpotoval v Kanado obiskat brata. Iz Kew je odšla za njim **Marija Sawatsky** in 2. oktobra sta se srečala pred oltarjem Marijine cerkve v Barrie, Ontario. Pred nekaj dnevi sta se srečno vrnili med nas in se nastanila v Kew. Ivan je iz Brnika na Primorskem, njegova izvoljenka **Marija** pa je ukrajinskega rodu, rojena v Nemčiji. Želimo jima obilo sreče in blagoslova v zakonu. Ivana bodo pa že fantje ob priliki zgrabili za "fantovščino". S tem, da jo je za poroko popihal čez morje, mu z njo ne bodo prizanesli.

Upam, da se bo Ivan še vedno tako pridno udeleževal na vseh poljih kot se je doslej.

★ Zdaj pa važno sporočilo rojakom v **Wodongi** in okolici! Kar precej slovenskih družin živi tam okrog in tudi **Albury, N.S.W.**, je samo preko mosta. Dokler sem bil sam, ni bilo mogoče kaj več storiti zanje: kadar sem bil tam, mi je **Bonegilla** ukradla ves čas.

S pihodom p. Stanka je tudi **Wodonga** prišla na svoj račun. Obiskal sem že nekajkrat vse znane slovenske naslove in rojaki so bili veseli sporočila, da bi začeli z **redno slovensko mašo vsaka dva meseca**. "Kajne, da bomo tudi zapeli? Kako si tega želim! . . ." mi je vsa vzradoščena rekla slovenska mamica. Seveda bomo! Tudi če ne bo ne vem kako ubrano: saj Bog gleda na dobro voljo, ki je vredna več kot najlepši glasovi.

Prvič se bomo zbrali k slovenski maši **tretjo nedeljo v novembru (21. nov.) in sicer ob petih popoldne v novi cerkvi Srca Jezusovega, na glavni Cesti Wodonga East**. Pred mašo spoved. Povejte še drugim, ki morda nimajo "Misli" in jih še nisem srečal!

★ Zadnji čas vedno pogosteje dobivam vprašanja, če sem že potegnil kaj zavarovalnine za svojo avtomobilsko nesrečo in koliko je "padlo v žep". Drugi pa menijo, da je bil pater kriv nesreče in se je zato za zavarovalnino lepo pod nosom obrisal . . . Kaj vse skrbi naše ljudi!

Da bo volk sit in koza cela, moram z besedo na dan, četudi bi raje vse na tiho opravil. Dolgo se je vlekló, a končno sem zavarovalnino dobil: krila je vse stroške številnih zdravniških pregledov, zdravljenja in bolniške oskrbe, za bolečine in posledice pa sem dobil ček v vrednosti \$ 5,915.25 — to je "padlo v žep". A patrov frančiškanski žep je strgan in denarja ne more držati. Z dovoljenjem redovnih predstojnikov sem namenil tri tisoč kot dar adelaidskim Slovincem, da bo manj skrbi pri odplačevanju za Slovenski misijon sv. Družine. Tudi ostali del zavarovalnine naj gre za zdaj kot posojilo, na kritje adelaidskega dolga, da ne bo treba misliti na obresti. Ko ga bodo darovi adelaidskih rojakov povrnili, je pa namenjen fondu za Dom ostarelih v Melbourneu.

★ Na nedeljo 10. oktobra je Slovensko društvo priredilo na vrtu Slovenskega doma v North Carltonu "barbecue-party" nogometašem v čast ob koncu sezone. "Kew-Slovene" se letos sicer ni tako obnesel kot lansko leto; no, prvi niso bili, zadnji pa tudi ne. Imeli pa so fantje zdravo razvedrilo dolge mesece in to je glavno. Tudi z moje strani naj bo na tem mestu izrečena SDM za sponzorstvo nogometnega kluba iskrena zahvala.

Konec str. 331

DVA MISLEČA

V RAZDOBJU 45 LET

UJEMATA SE

Urednik

Leta 1926 v Gorici

Dr. Andrej Gosar, znani jurist in sociolog, je pisal leta 1926 v SOCIALNI ČITANKI Goriske Mohorjeve družbe med drugim tudi naslednje:

KAPITALISTI NISO DANES samo neomejeni gospodarji imetja, ki jim je potrebno, da morejo primerno preživljati sebe in svojo družino. Oni razpolagajo svobodno in neovirano tudi z neizmernimi zakladi narave, ki so od Boga namenjeni vsem ljudem. S tem pa so v resnici postavljeni za gospodarje nad usodo tisočev in milijonov nemaničev, ki so primorani živeti samo od svojega vsakdanjega zaslužka.

S tem je dana kapitalistom prilika, da lahko vplivajo na potek družbenega življenja tako, kot ustreza njihovim sebičnim namenom — neoziraje se na želje in potrebe širokih ljudskih plasti. Zakaj kdor ima v rokah milijonsko bogastvo, ima v rokah tudi vpliv na stotine rodbin, katerim reže kruh. Mladi kapitalizem je nastopil s klicem o svobodi in enakosti vseh ljudi. Toda prav v dobi kapitalizma se je razvilo pravo suženstvo neposeljenih, zlasti pa delavskih stanov. Zato vidimo, da za stotisoče in milijone ljudi ni svobode in ne prave resnične enakopravnosti. Zato tudi ni o pravi samovladi ljudstva nikjer na svetu ne duha ne sluha.

Očividno je torej, da ni in ne bo pravičnega družbenega reda vse dotlej, dokler se sedanja svoboda v zbiranju in prilaščevanju zemeljskih dobrin, zlasti pa še svoboda v razpolaganju z njimi, primerno, če treba tudi do skrajnosti, ne omeji.

Zemljo z vsemi njenimi zakladi in silami je Bog namenil vsem ljudem, da bi mogli živeti, četudi v potu obraza, pa vendar tako, kot je primerno bitju, ki je po božji podobi ustvarjeno. Zato sme posamezen človek smatrati samo toliko naravnih dobrin za svoje, kolikor jih v resnici potrebuje zase in za svojo družino.

Ako je pa kdo postavljen za gospodarja nad večjo množino naravnih zakladov, tedaj je samo še nekak njihov oskrbnik. Zato jih tudi ne sme izkoriščati brezobzirno sam zase. Ravno narobe: njegova dolžnost je: uporabljati jih tako, da imajo od tega tudi drugi ljudje kar največ koristi. To ne velja samo za zemljo in naravne zaklade, ampak podobno tudi o drugem imetju. Tudi te si je človek namreč pridobil s pomočjo narave in njenih sil.

Ena najvažnejših naših zahtev mora torej biti: Kdor ima veliko premoženja, je dolžan in mora biti dolžan uporabljati ga tako, da ne bo imel od tega koristi samo on, marveč tudi drugi prizadeti ljudje. Čim več premoženja kdo ima, tem manj je vse to njegovo, tembolj je obvezan misliti in ravnati tako, da bo z njim družbi kar največ koristil.

Ako pa se ne da zlepa doseči, da bodo ljudje tako ravnali, tedaj mora človeška družba pravice lastnikov do njihovega imetja po vsebini in obsegu tako utesniti, da ne bo mogel nihče več grešiti proti tej očividni zahtevi družbene ali socialne pravičnosti.

Vsi poizkusi urediti družbene razmere pravično in vsaj za silo zadovoljivo, bodo ostali brezuspešni, dokler ne prevlada v človeški družbi misel, da je nasplošno vsakdo, ki porabi in potroši več, nego sam s svojim osebnim delom proizvede oz. pošteno zasluži, tret, ki bi mu bilo treba odvzeti vse pravice v človeški družbi.

Zato pa je treba v sredo vsega stremljenja po pravični preureditvi človeške družbe postaviti načelo splošne delovne dolžnosti. Vsak sposoben človek je dolžan delati. Delo bodi podlaga za odmero onih pravic, ki jih človeku družba deli, predvsem gospodarskih pravic.

Samo to je prava in edina zares praktična osnova za pravično ureditev družbenih razmer. To je obenem tudi osnovna misel našega krščanskega socializma.

Leto 1971 — Sydney

Dnevnik THE AUSTRALIAN od 11. oktobra 1971 poroča, kaj je govoril odhajajoči predsednik metodistovske cerkve N.S.W. kot častni gost radijske postaje ABC:

Mineralnega bogastva avstralske zemlje morajo biti deležni vsi prebivalci Avstralije. To bogastvo ne sme biti last le nekaterih milijonarjev, ki se bavijo s pridobivanjem rudnin.

Zakladi v globini zemlje: rudnine, je Bog namenil vsem ljudem. Veliko delavcev je treba, da jih spravijo na površje. Veliko, da jih predelajo. Ko so predelane, jih ogromno število ljudi uporablja. Zato bi bilo tudi prav, da bi bili ti zakladi v zemlji družbena last, ne pa imovina bogatih poedincev.

Vse preveč naši naravni zakladi: olje, premog, nikel, baker itd. bogatijo razne mineralne milijonarje, namesto da bi prispevali k potrebam napredka in razvoja dežele v blagor ljudstva.

Bogastvo mineralnih zakladov avstralske zemlje naj bi gradilo šole, bolnišnice prispevalo k razširjenemu socialnemu skrbstvu in tako dalje.

Rudninsko bogastvo naše zemlje ki ga ni ustvaril kak človek, je nezasluženo dar božji. Ne sme pasti v roke nekaterih redkih izbrancev. Lastniki tega bogastva so vsi ljudje.

MARIJINO CELJE NAD KANALOM

Julij Bajt

LIST "DRUŽINA" V LJUBLJANI je pred malo leti takole opisal krajevno lego Marijinega Celja:

Od cerkve, ki leži 677 m visoko, je lep razgled nad vse strani. Na severu vidimo Julijske Alpe, v ozadju Triglav, Mangart, Rombon in Kanin. Pred Kaninom je zelena kopa Matajurja, ki kraljuje nad Beneško Slovenijo. Na jugu se dviga Sveta gora, na zapadu pa kraljuje kot trdnjava Stara gora pri Čedadu.

Do svetišča Marijino Celje vodijo različne poti: iz Kanala je bližnjica skozi vasico Čolnico. Po cesti pa se pripeljemo lahko iz Ročinja ali z Vrhovlja nad Plavmi.

Zgodovina nam ve povedati:

Prvotno je bila na tem hribu cerkvica sv. Zenona. Leta 1760 pa je duhovnik Andrej Blažič, ki je služboval blizu Dunaja, naročil Marijin kip po vzorcu Maria Zell na štajerskem. Poslal ga je Gorico z željo, da bi ga v slovesni procesiji prenesli iz Kanala v cerkvico sv. Zenona. To se je zgodilo na svečnico 1761. Shod ljudstva je bil kakor na Sveti gori. Tako so se začela romanja.

Cerkvica je postala kmalu premajhna. Že leta 1774 so jo povečali in ji postavili dva stolpa. Marijino Celje je še bolj zaslovelo, ko je cesar Jožef II. dal zapreti svetišče na Sveti gori. Verniki Marijinega Celja so kupili na Sveti gori lep baročni oltar iz marmorja, ki še danes krasí njihovo cerkev. Kmalu po letu 1880 so pa morali en

ROJAK MIŠA LAJOVIC POVIŠAN

Njegovo povišanje na avstralski politični lestvici je te dni razglasila tukajšnja liberalna stran-ka:

"Mr. Milivoj (Misha) Emil Lajovic . . . has been elected President of the Party's Sydney Western Metropolitan Region.

"Thus he becomes a member of its NSW State Executive, and is the first European Migrant to do so".

Kdo od nas navadnih zemljanov, ki bere angleščino s slovenskimi očmi in ne pozna štruktura avstralske politike, iz gornjih vrstic ne bo ravno veliko zajel. Toda ko razglas poudarja, da je naš Miša PRVI iz Evrope priseljenih, ki ga je zadela ta čast, mora že res nekaj biti. Zato se ne čudimo, da je razglasu dodan Mišov življenjepis z njegovim dosedanjim udejstvovanjem.

Torej: Iskrene čestitke!

zvonik podreti. To je zahteval kanalski župnik, ker se ni spodobilo, da bi imelo Marijino Celje dva zvonika, Kanal pa samo enega. . .

Prva svetovna vojna je Marijinemu Celju prizanesla. Ker je bila Sveta gora porušena, je po vojni romanje k nam spet zelo oživelo. Podjarmljeni Slovenci so na tem hribu obetali zvestobo veri in narodu. Po drugi vojni je božja pot zaradi bližine meje nekoliko utihnila. Zdaj obnovljena cerkev spet vabi in verjetno se bodo verniki od blizu in daleč številno odziviljali.

SLOVENSKI SPOMINI

NEMŠKEGA DUHOVNIKA

August Hegenkötter

(Nadaljevanje in konec)

S ŠKOFOM TOMAŽIČEM SVA GOVORILA tudi o duhovnikih, ki so bili zaprti po zloglasnih koncentracijskih taboriščih. Iz mariborske škofije jih je bilo pet, med njimi Matija Munda in Franc Hrastelj. Iz ljubljanske škofije so bili trije, med njimi Jakob Šolar in 75-letni Štafan Singer. Vsi so bili v Dachau.

Mariborski škof dr. Tomažič je prejel od sv. očeta iz Vatikana posebna pooblastila za duhovnike, ki so delovali na ozemlju Krško — Brežice, pa jih jim ni mogel sporočiti. Zato je naprosil mene, da bi obiskal Krško in Brežice ter duhovnikom izročil škofova pooblastila, ki so bila potrebna za dušnopastirsko delovanje. Škof je mislil, da bom jaz kot nemški duhovnik to nalogo lažje izvršil, kot bi jo mogel kdo od njegovih duhovnikov.

Prav rad sem ugodil škofovi prošnji. Domenila sva se, da ga bom takoj obvestil, če bom naloženo nalogo dobro opravil. Če bo zadeva ugodno izpadla, bom sporočil: vreme je zelo lepo — ali: potovanje jako prijetno. . .

Iz Maribora sem se odpeljal prek Zidanega mosta v Brežice. Iz Brežice sem šel peš čez Savo na Čatež, kjer sem našel župnika Krischa doma. Sprejel me je zelo ljubeznivo in se mi zahvalil za prejeta navodila in pooblastila. Papeška dovoljenja so vsebovala posebne pravice, dokler traja sedanje stanje pod okupacijo:

Duhovniki smejo maševati povsod brez sveč in samo v koretlju s štolo. Če ni keliha, tudi z navadnim kozarcem in ob vsakem času. Post mora trajati dve uri; če to ni mogoče, sme duhovnik tudi netešče maševati. Verniki smejo prejeti obhajilo netešče. Če ni časa za spoved, smejo duhovniki dati generalno odvezo. Župnik v Čatežu je pooblaščen, da sporoči te papeške fakultete vsem duhovnikom, ki delujejo na področju Krško-Brežice.

Naslednje jutro sem odpotoval iz Čateža. Zelenel sem čimprej poročati apostolskemu nunciju v Berlin o svojem srečanju s škofom Tomažičem v Mariboru. Med potjo sem srečal vojaka iz moje-ga rojstnega kraja in sem se z njim pogovarjal. Med drugim se je pričel pritoževati čez partizane. Odvrnil sem mu, da so Slovenci najbolj miroljuben narod na svetu. Postal so partizani, ker so jih Nemci brez povoda pognali čez mejo. Tudi ti ljudje hočejo živeti doma na svoji zemlji. Boj za obstanek

jih sili, da se bojujejo zoper nemško zasedbeno oblast.

Ko sem se srečno vrnil v Nemčijo, sem pisal škofu v Maribor: "Vreme je zelo lepo". Ko je škof moje sporočilo prejel, je vedel, da je bilo moje potovanje v Brežice uspešno. V Berlinu sem napisal odširno poročilo o razmerah v mariborski in ljubljanski škofiji za apostolskega nuncija Orseniga. Nuncij je moje poročilo prebral svojim sodelavcem in ga potem po diplomatski poti poslal v Vatikan. Moje poročilo je še danes shranjeno v vatikanskem državnem sekretariatu.

Poudariti moram, da je apostolski nuncij tudi pri nemški vladi v Berlinu zahteval, da mora Cerkev v okupiranih krajih na Štajerskem in Gorenjskem uživati svobodo. Vložil je tudi zahtevo, da bi bili zaprti slovenski duhovniki po nemških taboriščih čimprej izpuščeni in vrnjeni v domovino. Po končani vojni sem zvedel iz zanesljivega vira, da so vse te nuncijske vloge našli v miznici zunanjega ministrstva v Berlinu.

— ☆ —

Po končani vojni je ostalo še dalje časa v Nemčiji veliko Slovencev. Zanje je skrbela UNRA — mednarodna dobrodelna organizacija. V velikim taborišču Mattenbergu blizu mesta Kassel, je prebivalo okoli 300 Slovencev, ki sem jih redno dušnopastirsko oskrboval. Kadarkoli sem prišel med Slovence v ta kraj, sem bil vedno gost družine Solce. Vsi člani družine si bili muzikalični ter znali igrati različne instrumente. Tri leta sem tako obiskoval Slovence v Mattenbergu, nato pa so jim priskočili na pomoč slovenski izseljenjski duhovniki. Jaz sem pa leta 1948 prevzel župnijo Twisden, kjer še danes v pokoju rad pomagam v dušnem pastirstvu.

POOBČUTEK

I. Burnik

*Le kaj bi rekel kdo,
ko srečal bi nekoga starih znancev?
Sem zmerom izogibal se pijancev,
žal, danes pa ni več tako.*

*Na poti tej sem močno se spremenil,
že kožo zgubano imam okrog oči.
Za šopek las se skoro ne bi zmenil,
le pleša, ko z dlanjo potipam, zaboli.*

*A nič za to,
če roke težke so in polne žuljev.
Ko tukaj najti več ne bo draguljev,
povezal culo bom in šel iskat zlato.*

PISALI SO — ČITAJMO!

V NOVI MLADIKI, Celje, piše mariborski škof dr. Držečnik:

Bilo je v začetku prve svetovne vojne, mislim, da v letu 1915. Tedaj so se v zaledju pojavili prvi vojni ujetniki — ruski. Začeli so jih pošiljati na delo tudi na kmete. V župnijo Ribnica na Pohorju je prišla prva skupina okrog 20 ujetnikov na veleposestvo v Josipdolu. Prvo nedeljo po prihodu so prišli vsi, seveda v spremstvu vojaka stražnika, k pozni maši. Postavili so se v prezbiteriju ob klopeh na moški strani. Med mašo so ves čas prepevali ruske nabožne pesmi. Imeli so lep, močan moški zbor. Živo se spominjam, kako mi je to petje seglo do srca. Pravoslavci, pa celo vojaki, so se med mašo vzorno obnašali in aktivno s petjem sodelovali. Takrat sem prvič zasluhlil, kako so nam pravoslavni res bratje, kako so nam blizu.

Toda, žal, ta lepi prizor se ni več ponovil. Verjetno so bili ruski ujetniki opozorjeni, da njihovo petje ni zaželeno, ali celo, da ni dovoljeno. Škoda! Tako je pač bilo **nekdaj**, takšni so bili cerkveni predpisi. Kristjani raznih veroizpovedi smo stali na nasprotnih straneh prepadov, ki so nas ločili. Naglašali smo razlike in očitali drug drugemu zmote.

Drugi vatikanski cerkveni zbor — koncil — nam je pokazal nova pota k edinosti oziroma zblizanju kristjanov: pokazal je, da smo kristjani raznih veroizpovedi že eno, čeprav še ne popolnoma eno, da se moramo med seboj ljubiti, spoštovati ter na razne načine sodelovati in tako **skupno** težiti k edinosti, ki jo je hotel imeti Jezus v svoji oporoki pri zadnji večerji.

“OMNES UNUM”, Colovec 1971, št. 4:

Ako pogledamo v našo slovensko preteklost, bomo razumeli marksistično aktivnost med vojno, njihovo voljo postati “kader”, za kar je potrebna posebna priprava. Ne gre jim za število, boljše je manjše število, ki pa mora biti pripravljeno v polni meri. Zato mora obvladati revolucionarni element vse njihovo mišljenje. Vedno se morajo spraševati: ali to in to služi razrednemu boju? Vse, kar služi revoluciji, je prav in dobro. Vse, kar ji škoduje, je slabo. V revoluciji je dovoljeno vse. Ni več vprašanja o morali ali krutosti, saj je treba služiti svetovni revoluciji.

Ni čuda, da si vsi oni, ki so doživljali revolucijo, čeprav na nasprotni strani, danes težko zamisljajo, da bi bila revolucija dovoljena z vsem nasiljem, ki ga markizezem prinaša s seboj. Kako lahko so pa takrat mnogi sprejeli besede “žrtve morajo biti. . .”

Misli, November, 1971

Zato marksizmu služi prevara, vsaka laž mu je zakonito orožje. Zato mora svojega nasprotnika spoznati, hoče poznati vsa njegova nagnjenja, vse njegove dobre in slabe lastnosti, ker s tem poznanjem najde njegove ranljivo stran. Da more to doseči, ga mora prevarati na ta način, da se dela prijatelja. Tako se vtihotapi v organizacije in skupine. Koliko družin celó so marksisti uničili s tem, da so jih razdvojili! Dobro poznamo tudi besede: “Slab marksist, ako ne more nekolikrat na leto iti k obhajilu. . .”

Ali naj dodamo še izjave, kot so bile: “Mi jim danes podajamo roke, da jih jutri zagrabimo za vrat.”

Naj se marksist še tako prikriva, njegov fanatizem udari na dan. Ako ga odkrijete, izgubi mnogo na svoji moči.

Kadar mu pa karkoli brani, da bi nastopal sam, si poišče zaveznikov. Tako mu prav pridejo vse polovičarske organizacije, prav tako polovičarji v življenju. Ljudje, ki se hitro obrnejo po vetru, ljudje, ki se boje za kos kruha, poštimovci in poglihovci marksistom prav pridejo. Porabil jih bo za zaveznike — a jih bo tudi zaničeval.

TIPKA...

s str. 327

Gospodu in gospe Erič pa se moram v imenu Baragovega doma zahvaliti za fletnega prašička, ki je bil to nedeljsko popoldne na dražbi in je dolgo zabaval prisotne in dvignil svojo ceno. No ja, zabaval jih je Laukov Marijan, ki je vodil dražbo. Končno je postal prašiček last Eričeve družine, oni pa so ga poklonili Baragovemu domu. Tako smo imeli nedeljo kasneje za spremembo tudi na dvorišču Baragovega doma “barbecue”. Mesarjev Ivan je prišel med nas s svojo kuharsko kapo in nam prašička odlično spekel.

★ Večerno mašo bomo imeli v naši cerkvi prvi petek v decembru (3. dec.) in seveda na praznik Brezmadežne (sreda 8. dec.) — Adelaida bo imela slovensko mašo četrto novembrsko nedeljo (28. nov.), kot običajno ob štirih popoldne v Hindmarshu. Po maši bo obisk slovenskih grobov cheltenhamskega pokopališča, kjer bodo skupne molitve za vse naše pokojne. Naj bi se tega obiska udeležilo čim več rojakov. To pot bo v Adelaidi prvič p. Stanko sam. Bodite mu na uslugo, ker mesta še ne pozna. Na poti domov bo obiskal tudi naselbino Berri. Tamkajšnjim rojakom bo pravočasno javil, kdaj bo med njimi.

Izpod Triglava

V MARIBORU je dr. Razlag leta 1872 izdal Slovensko pesmarico s starimi narodnimi pesmimi. Eni je naslov: Pesem starega Kranjca. Ima 20 kitic. Dve se glasita tako:

Mladi star'ga več ne sluša,
stari mlad'ga še spoštuje!
Moj Bog, kaj že človek skuša,
svet pa je čedalje huj!

"Stara šema, tiho bodi,
drži jezik za zobmi,
al' pa te jemal bo zlodil",
tak mladina govori.

Tako — pred sto leti!! Pa svet še stoji.

V PLANICI naj bi se vršile tekme za svetovno prvenstvo v smučarstvu leta 1972, je želja slovenskih športnikov. V ta namen so se zbrali na posvetovanje športniki in gorenjski župani ter pretresali navedeni predlog. Ugotovili so, da ni nobene prave ovire za izvedbo tekem od strani Planice in Slovenije sploh. Svoje zaključke so poslali na Mednarodno smučarsko zvezo (FIS), oziroma na njen kongres v Opatiji.

PORTOROŽ je še pred malo leti slovel kot ljubko turistično naselje, polno vil, rož in cvetja sredi čarobne narave. Danes že ni več tako. Postal je velika tovarna za industrijsko proizvodnjo turističnih privlačnosti. Iz vil so zrasli hoteli, pravi velikani, ki v njih čaka na tisoče prenočišč za turiste. S tako modernizacijo je nekdanje prijazno letovišče izgubilo svoj naravnostni in romantični značaj.

V "NAŠI LUČI" popisuje neki Evgen Jurič, kako je naletel na fante iz tržaške okolice, ki so ponosno peli slovenske pesmi. Nato na fante iz Koroške, ki so prav tako peli domače. Potem je srečal pevski zbor slovenskih fantov iz Švice. Tudi ti so rekli: Slovenci smo, čeprav zdomci. Končno je srečal asambel "The Alois Smith". Vodil ga je Kováčev Lojze iz domovine. Na vprašanje, če pojejo domače, je dobil odgovor: "Seveda ne. Pa tudi ne znamo. Če hočete ameriške, angleške..." — Jurič zaključuje: "To je pa res dobro, da je toliko Slovencev v Ameriki, Nemčiji, Avstriji, Italiji, Franciji, Švici in drugod po svetu. Tako slovenska pesem ne bo izumrla. Drugače pa bi."

V CELJU se je dvakratni 73 let stari vdovec Srnovršnik odločil za novo poroko s 46 letno Štefko Osetič. Ženin ima iz prejšnjih zakonov osem odraslih otrok in ti so po večini novi poroki odlo - no nasprotovali. Pregarjali so zlasti nevesto. Nekoč so jo ujeli in ostrigili, pa še na druge načine ovirali očetu in Štefki pot na matični urad. Končno sta le uspela. Lepega dne sta se v kmečkih oblekah na kolesih vsak od drugod pripeljala v Celje iz okolice in brez ovire dosegla matičarja. Nato sta šla k poroki tudi v cerkev.

POSTOJNSKO JAMO je v zadnjih 153 letih, odkar je postala ljudem dostopna, obiskalo 10 milijonov turistov. Ko se je letos bližalo število 10.000.000, so razpisali nagrado za desetmilijonskega obiskovalca in radovedno čakali, kdo bo. V črno je zadel neki šofer iz Maribora, ki je z božje poti na Brezje prišel tudi jamo pogledat. Seveda je bil jako iznenaden, pa dokaj prijetno. Številki 9.999.999 in 10.000.001 sta pa bili dve Holandkinji, ki sta tudi dobili vsaka svojo nagrado.

ČEZ LJUBELJ NAD TRŽIČEM so se letošnje poletje valile cele reke avtomobilov. V mesecu juliju so našli v obeh smereh nad milijon potnikov v nad 343.000 avtomobilih. Skozi karavanski predor se je peljalo 386 tisoč potnikov, na letališče Brnik je priletelo v 224 letalih skoraj 14 tisoč potnikov. Od novega leta do konca avgusta je na slovenskih cestah obležalo 399 mrtvih v prometnih nesrečah.

LJUBLJANSKO "DELO" je 1. oktobra napovedalo razstavo umetnin slikarja duhovnika Stane Kregarja. Razstava bo pokazala kolikor mogoče popoln pregled Kregarjevih umetnin, ki jih je skoraj brez števila križem po domovini in v tujini. Razstavo bo priredila Moderna galerija v Tomšičevi ulici, Ljubljana. Vodstvo galerije se javno obrača na vse lastnike Kregarjevih slik, da mu pošljejo podatke o Kregarjevih slikah, ki jih imajo.

TRIDESETLETNICE PREGNANSTVA z ozemlja Krško-Brežice se je spomnil neki dopisnik v verskemu listu DRUŽINA. "Jok in žalost sta napolnila cerkev. Pretresljivi so bili prizori, ko so verniki luščili cerkveni omet in trgali rože z oltarjev — za spomin na domovino". — Beremo pa tudi to: "V maju leta 1945 je stalo na trgu v Krškem pet kmečkih lojtrskih vozov. V prvega sta bila vprežena dva osla, v drugega dve mezgi, v tretjega krava in vol. . . Na lojtre in poprek naložene stare deske so naložili preostale Tirolce, Besarabce in Kočevarje. Mlad furman je počil z bičem, živali so potegnile..."

V OKOLICI HRASTNIKA strašno pustoši zelena pobočja žvepleni dvokis, ki prihaja iz peči trboveljske termične elektrarne. Drevesa umirajo, trava ne rase. Ljudem zaenkrat strupeni plini še ne branijo dihati, bojijo se pa, da tudi do tega pride. Na občinski seji so o tem razpravljali in zahtevali od tovarne, da zoper to nevarnost nekaj ukrene. Tovarna je obljubila, da bo postavila svoj dimnik na 530 m visok hrib, da bodo vetrovi bolj gotovo razganjali strupene pline v primerni višini.

V IDRIJI LETA 1933 še ni bil čas za birmo. Pa je župnik pisal škofu Fogarju v Trst, da naj predčasno pride birmovat, ker je v Idriji zelo veliko otrok. Saj imajo nekatere ženske po štiri otroke na leto. Škof ni vedel, kaj bi rekel na to. Župnik mu je pa poslal izpisek iz krstne knjige: Neka družina je dobila dvojčke hitro po novem letu, proti koncu decembra istega leta pa spet. Po tem dokazu se je škof vdal in Idrija je imela predčasno birmo.

"JE ŽE RES", je pisal Evgen Jurič v DELU, "da naši ljudje sila radi tihotapijo. Toda ali ni tihotapil že naš Martin Krpan? Pa nekateri še pravijo, da pri nas ni zanimanja za klasično literaturo. Je že tudi res, da je dobil računovodja, ki je poneveril pet milijonov, le dve leti pogojno. Ampak tisto barabo, ki je ukradla kokoš, so pa dobro pritislili. Dve leti strogega!

SLOVENCEV V TRSTU, oziroma na Tržaškem, je Zavezniška vojna uprava takoj po vojni naštele 60.000. Prof. Alojzij Rebula misli, da se slovenska kri še danes pretaka po žilah vsaj 100.000 Tržčanov. Toda zavednih Slovencev je danes v Trstu morda še 50.000. Narodna zavednost niha pod vplivom raznih okoliščin in dogodkov skoraj od dne do dne. Isti prof. Rebula pravi (v celjski NOVI MLADIKI): "Če na primer Jugoslavija namlati Italijo v nogometni tekmi, nas je Slovencev v Trstu drugo jutro že nekaj tisoč več..."

VITKO MUSEK nam drugače ni znan, v Novi Mladiki piše: Nikoli ne smemo pozabiti, da je na Slovenskem po domovih preko 200.000 televizijskih sprejemnikov in da računajo, da gleda televizijski spored redno do 500.000 gledalcev. . . Skoraj nerazumljivo mi je, zakaj posebno v nedeljskih popoldanskih športnih prenosih naša televizija tako vneto pošilja svoje snemalce in reporterje na boksarske spopade. Z grozo sem nekajkrat spremljal na takih prenosih publiko, ki jo je ujela televizijska kamera. S kakšnimi vzkliki so vzpodbujali svoje ljubljence! "Ubij ga!" — "Usekaj ga po gobcu!" — "Tolči, tolči!" Neizpodbitno smemo govoriti pri tem o atmosferi, ki vabi k nasilju.

Misli, November, 1971

NA VRHU TRIGLAVA je okoli 300 ljudi poslušalo pevski koncert. Pelo je 35 pevcev akademskega zbora Tone Tomšič, Zapeli so 12 pesmi. Ko je zadonela znana Oj, Triglav, moj dom — se je pevcem pridružil tudi vseh 300 poslušalcev. Poslušal je samo — Triglav.

ISLAMSКИH VERNIKOV je v Ljubljani in njeni bližini okoli 3.000, tako računajo. Nimajo še svoje molilnice, džamije. V prvotnem urbanističnem načrtu ni bilo mesta za džamijo, kakor ni bilo mest za najmanj 15 katoliških cerkva, ki se nadškofija zanje poteguje. Zadnje čase je opaziti več zanimanja za za gradbo džamije in vprašanje tehtajo na raznih sejah. Glede lokacije za novo stavbo z minaretom je bilo že kakih 30 predlogov, pa končna odločitev še ni padla. Za cerkve se manj zanimajo, tako je podobno.

TUDI V CERKNICI so posebej proslavili Marijino leto, zlasti v zvezi z marijanskimi slavnostmi v Zagrebu in hrvatski Mariji Bistrici. Zadnje nedeljo septembra je bila Cerknica takorekoč romarski kraj. Iz sedmih sosednjih župnij so verniki napolnili cerkev. Med njimi je bil škof Lenič iz Ljubljane. Župnije so imele s seboj vsaka svoj pevski zbor, ki je smel nastopiti z dvema pesmima: Rakek, Cerknica, Sv. Trojica, Bloke, Planina, Begunje in Stari trg.

V SLOVO IZLETNIKOM

Kristina Kobal, Slovenija

Družina naša se poslavlja,
še enkrat z vami smo veseli.
Vsa naša družba vas pozdravlja,
kako v slovo bi vam zapeli?

Zberite pesem v domovini,
da srca vaša bo ogrela!
Za božjo slavo tam v tujini
naj bi mladina naša pela.

V tuje kraje ste poslani,
da bratom se pridružite
in v petju ter molitvi zbrani
slovensko pesem širite.

Če pade solza iz očesa,
saj pade v rodovitna tla.
Naj splava misel nam v nebesa,
kjer ni več solz in ni gorja.

Bodite srečni vsi "leteči"
in pridite še kdaj nazaj.
saj bližamo se večni sreči,
želimo vsi v nebeški raj.

IZLET V ANTARKTIKO

SAMO V MISLIH — ZA "MISLI"

Prispevkar N.N.

ČISTO MIMOGREDE SEM NEKJE BRAL, da na Antarktiki zagledajo sonce vsako leto v avgustu in se jim potem ne skrije več do aprila. To kaže, da imajo tam doli večno noč pet mesecev, večer dan pa sedem mesecev, in tako jim poteka leto eno za drugim. Ne vem, zakaj me je ob tem branju kar na lepem prijelo, da bi dobil o Antarktiki še več informacij. Je že mogoče, da samo zato, ker je Antarktika vendar nekaj bliže kot Luna. Ko sem pa res našel dosti pisanja o Antarktiki in sem bral in bral, sem tudi naredil dober namen, da si bom prej kupil kos sveta tam doli kot tam gori na Luni.

Torej, knjige in članki pišejo, da se Antarktika razproštrata okoli južnega tečaja naše zemlje. Okoli in okoli, pravijo, pa samo proti severu. So tudi dognali točko, kjer je južni tečaj. Tam so postavili v sneg in led visok drog, 9 čevljev v višino, na vrhu je pa srebrna krogla. Če bi ta drog začel rasti navzdol, bi nekoč pogledal iz zemlje na severnem tečaju in bi se lahko videlo, kako se zemlja na tem drogu vrti. Samo bati se je, da bi tak drog nekje v sredi zemlje prej zgorel, preden bi prirasel spet iz nje.

Vseeno ima človek čuden občutek, ko bere o južnem tečaju: Ko stojiš tam, se obrni tako ali tako, zmerom si obrnjen proti severu. Vsaka sapa je severni veter, vsaka svetloba, kadar je kaj je, pride od severa. Nepregledne snežene poljane se razprostirajo proti severu. Drugih smeri tam doli ni. Ko se v avgustu pokaže sonce — "vzhaja" na severu! — je v to čudno deželo prišla pomlad. Da je nekaj pomladnega v deželi, se bo poznalo šele čez čas. Poznalo se bo vsaj toliko, da bo termometer kazal samo 30 pod ničlo in to se zgodi tudi v civiliziranih krajih kot sta Amerika in Kanada, pa menda tudi Argentina. Kadar je pa na Antarktiki zares zima, kaže termometer 100 pod ničlo ali še nižje.

Bere se, da gorje človeku, ki prvič pride tja dol, čeprav spomladi — ali celo poleti, kadar ga je kaj. Mraz je tak, da ti v hipu vzame sapo, skozi nos ne moreš dihati, ker sta obe nosnici zmrznili, skozi usta moreš za silo, če držiš pred usti kako primerno blago — držiš z roko, ki je sama za-

varovana vsaj z dvojno rokavico. Seveda moraš biti tudi sicer oblečen v kakšne takšne kožuhe, da si bolj podoben astronautu kot smučarjem v avstralskih Alpah. Vendar pa ne obupaj, ne bodo te pustili zmrzovati na planem, brž te bodo povabili pod streho. Res ne k topli peči, zavarovan zoper mraz pa boš toliko, da ti ne bo zledenela kri v žilah.

Takega povabila ni bilo leta 1912, ko sta iskalec Robert Scott in Roald Amundsen kmalu drug za drugim pristala na južnem tečaju. Ni čudno, da je Scott vzkliknil in svoj vzklik zapisal v dnevnik: "Veliki Bog, to je pa zares strašen kraj!" Danes ni več tako strašen, preveč mikaven pa tudi ne. Pišejo, da je zdaj tam že nekaka vas, pol milje počez. Nizke lope, morda jim je treba reči tvornice, z raznim orodjem in takimi pripravami za "civiliziranje" kraja. Najbolj civiliziran je kos kraja, ki ni za oči tu zgoraj, pod zemljo je. Po dolgi lestvi se je treba spustiti navzdol, da prideš v zaklonišče pred mrazom. Tam notri je postojanka za bivanje in delo znanstvenikov. Ime ji je: Amundsen-Scott postaja. Stene so seveda sam trd led, vendar ni več toliko mraza tam notri — samo okoli ničle se suče. To je za Antarktiko že kar toplo. Toda posamezni prostori pod zemljo, kjer znanstveniki delajo in morejo živeti, so pod umetnim ogrevanjem in vzorno topli.

Devetintrideset mož, znanstvenikov in njihovih pomagačev, ki so drugače pomorščaki vojne mornarice, je nastanjenih v tem podzemlju. Malo manj kot polovica jih ostane tudi čez zimo. Edino zvezo s svetom imajo preko radia. Drugače jim ni posebne sile. Njihovo podzemlje je zelo čedno civilizirano. Poleg študijskih prostorov in spalnic je dobro preskrbljeno s prostori za kuhinjo in kar spada zraven, hrana je dobra, tudi kave z mlekom ne manjka, pijača skoraj vsake vrste, po vrhu vsega pa še sladoled.

Človek nehote vpraša, kaj je vsemu temu namen. Znanstveniki iščejo odgovore na zelo številna vprašanja. Pogosto jih najdejo, ali vsaj mislijo, da so jih našli. Čez čas odkrijejo kaj novega, drugačnega, pa morajo svoje prejšnje mnenje popraviti. Treba je vedeti, da so znanstveniki iz različnih dežel in da imajo poleg postaje na samem tečaju še druge, raztresene po ozemlju Antarktike. Imajo jih Amerikanci, Angleži, Rusi in še kdo, na primer Avstralci. Ker je vsa Antarktika last vseh, ali pa nobenega, ni sovraštva med njimi, ampak vsi prijateljsko sodelujejo in se med seboj obveščajo o uspehih znanstvenih raziskav.

Znanost, ki je najbolj zainteresirana v odkritjih v Antarktiki, je v prvi vrsti geologija. Kako je nastal ta ogromni ledeni kontinent in približno kdaj? Ali je bil južni tečaj od nekdanj pokrit z ledom na milje globoko pod površjem, in če je bil, zakaj? Še bolj glasen je tisti zakaj, če se izkaže, da je sedanji led le nekak ostanek vsega tistega ledu, ki je nekoč (kdaj pač?) pokrival vso zemljo. Ali se ta led, ki je tako zelo doma na Antarktiki, še vedno umika in se bo polagoma (morda v tisočletjih) raztaljal? Če se bo to zgodilo, bodo na svetu še mnoge druge veliksne spremembe. Učenjaki pravijo: če bi se ves led in sneg, kar ga zmora Antarktika, nenadoma stajal, bi vsa svetovna morja tako narasla, da bi voda zalila cela mesta, seveda prav posebno obmorska mesta. Seveda ni pričakovati in je kar nemogoče, da bi se to zgodilo nenadoma. Toda tudi če se zgodi v teku let in let, bodo spremembe nastale, prav tako polagoma.

Kaj pa če led na Antarktiki pomeni, da se ne umika, ampak razmika. To bi se reklo, da se pripravlja od kraja prekriti svet, kot ga je nekoč že imel pod seboj? Tudi to je mogoče in če je tako, se ne bo dalo nič narediti zoper, snanost pa le misli, da je take reči dobro naprej vedeti, zato skuša najti odgovore. Zaenkrat se na Antarktiki nič kaj ne topi ali taja, ne sneg ne led. Snega ne pade zelo veliko na novo, ampak kar ga pade, — ne obleži! Je kakor sipa, ki jo vetrovi prerivajo v velikih valovih iz kraja v kraj. Ti valovi naredijo cele gorske grebene iz snega, pa samo zato, da jih potem zgrabijo od druge strani in jih razpihajo nazaj ali pa bogve kam, preden napravijo nova pogorja. Zato znanstveniki lahko kemično analizirajo sneg, ki se je veter z njim igral, ko je Kristus učil svoje apostole in druge učence.

So še druge panoge zannosti, ki se zanimajo za Antarktiko. Omenimo samo zoologijo, ki odkriva in študira živalstvo, kolikor ga je. So tam pingvini, ki so pol tiči, pol pa ne, so neke vrste galebi, potem tjulenji in posebne vrste rib. Znanost je odkrila, da imajo te živali v sebi neke notri v telesu vdolan grelec, ki jih drži pri življenju v mrazovih, kot si jih komaj predstavljamo ob 100 stopinjah pod ničlo. Da morajo te živali nekaj takega imeti v sebi, so si znanstveniki edini, kaj tisto prav za prav je, pa si še niso na jasnem. Razmišljajo, če se ne bo dalo uporabiti tudi pri človeku, kadar bodo imeli tisto pripravo v živalih preštudiarno. So pa že tudi našli v ledu dobro shranjene ostanke nekdanjih

živali, ki so bile čisto drugačne kot danes tam živijo. Skelet nekega plazilca, ki so ga izkopali iz ledu, je baje star 200 milijonov let. Take najdbe dajo vsaj malo migljajev, kako naj znanost preteklost — morda pa tudi bodočnost — Antarktike presoja.

Bolj ali manj stalni prebivalci Antarktike, mislim namreč na ljudi, še niso ugotovili svojega števila. Zelo se manjava. Ampak vsako leto je več turistov, ki pridejo samo na obisk in ogled. V mesecih januar in februar je "sezona" za to. Na soncu in v brezvetrju si lahko postavijo šotore in jim ni treba v podzemlje. Ampak lahko pride kar na lepem vihar, ki vzdigne snežne vrtnice in mimogrede odpihne šotor in z njim tudi šotornika. Zato je dobro postaviti šotor prav blizu podzemne postaje — morda boš le še pravočasno ušel vrtincu, če si namreč dovolj zgodaj začutil, kaj se napravlja. Ko je pa enkrat vrtinec v polnem zaletu, ne vidiš niti za ped več pred sabo.

Kljub vsemu — znanost je že skoraj na tem, da si bo Luno za klobuk pripela. Antarktika je pa toliko bliže, ne bo je pustila propasti. Zato pravim in pišem, da bom še sam poletel na ta zadnji kontinent našega sveta in si ga ogledal. In če bo že kaka Real Estate agencija tam, bom tudi kaj bizinesa napravil. In se bom tudi v MISLIH spet oglašil.

Če želite kakršno koli

ZAVAROVANJE — "INSURANCE"

za hiše, trgovine, podjetja, življenje,
"Worker's Compensation, Accident
Insurance, Public Liability" itd.

Obrnite se na nas in pogovorimo se

V SVOJEM JEZIKU

V. FERFOLJA, tel. 660-2444

Dom: 660-4961

Lilyfield, N.S.W. 2040

APOSTOLSKA DELA

Napisal evangelist sv. Luka

PRVI POGAN SPREJET V CERKEV

V Cezareji že živel neki mož, po imenu Kornelij, stotnik čete, ki se je imenovala Italska. Bil je pobožen in bogaboječ z vso svojo hišo; delil je ljudem obilo miloščino in vedno k Bogu molil. Ta je podnevi okoli devete ure v prikazni razločno videl božjega angela, ki je k njemu stopil in mu rekel: "Kornelij!" — Uprl je vanj pogled in mu preplašen rekel: "Kaj je, gospod?" — Odgovoril mu je: "Tvoje molitve in tvoje miloščine so se dvignile pred Bogom in se te je spomnil. In zdaj pošlji v Jopo nekaj mož in pokliči nekega Simona, s priimkom Peter; kot gost prebiva pri nekem strojarju Simonu, ki ima hišo ob morju."

Ko je angel, ki je govoril z njim, odšel, je poklical dva izmed svojih domačih in pobožnega vojaka izmed takih, ki so bili stalno pri njem. Razložil jim je vse in jih poslal v Jopo.

Sledečega dne, ko so bili ti na poti in so se bližali mestu, je šel Peter okrog šeste ure na streho molit. Postal je lačen in je želel jesti. Ko so pripravljeni, se je zamaknil. Videl je, da je bilo nebo odprto in da je prihajala neka posoda, kakor velik prtlj, ki se je na štirih oglih spuščala na zemljo; v njej pa so bile vsakovrstne četveronoge živali in laznina z zemlje in ptice neba. In do njega je prišel glas: "Vstani, Peter, zakolji in jej!" — Peter je odgovoril: "Nikakor, Gospod, zakaj nikoli nisem nič omadeževanega in nečistega jedel." — Pride pa spet v drugo glas do njega: "Kar je Bog očistil, ti ne imej za omadeževano!" — To se je zgodilo trikrat in brž je bila posoda spet vzeta v nebo.

PETER DOBI OBISK

Ko je Peter sam pri sebi premišljal, kaj bi prikazen, ki jo je videl, pomenila, glej, tedaj so možje, ki jih je bil poslal Kornelij, stali pred vrati in vpraševali po Simonovi hiši. Zaklicali so in vprašali, ali tam kot gost prebiva Simon, s priimkom Peter. Ko je pa Peter o prikazni razmišljal, mu je rekel Duh: "Glej, trije možje te iščejo. Vstanj torej, stopi dol in brez pomišljanja pojdi z njimi, zakaj jaz sem jih poslal." — Peter je tedaj stopil do mož in rekel: "Glejte, jaz sem tisti, ki ga iščete. Kaj je vzrok, da ste prišli? — Oni so odgovorili:

RIMSKI STOTNIK KORNELIJ

Cezareja — cesarsko mesto — je stalo tik ob morju, dosti daleč od Jeruzalema. Bilo je staro mesto, še izpred časov Aleksandra Velikega, svoje tukajšnje ime je da dobilo šele v času rimskih cesarjev. Ko je bilo še dokaj neznanostno mesto, ga je cesar Avgust podaril Herodu Velikemu. Ta ga je prezidal, razširil in dodal vrsto novih zelo močnih stavb. Ko je bil Jezus še dete, je Rim izbral Cezarejo za sedež svojega upraviteljstva nad vso deželo Judov.

Poleg civilnih upraviteljev je seveda v takem središču moralo biti tudi rimsko vojaštvo. Vzdrževali so tu zelo močno posadko, pet kohort pešcev in posebej konjenike. Vsaka kohorta je imela posebno ime, eni se je reklo Italska. Tej kohorti je torej poveljeval stotnik Kornelij. Imel je veliko oblast in mnogo pravic.

O rimskih velikaših te vrste zgodovina ne ve veliko dobrega povedati. Skoraj vsi so bili vse prej kot "bogaboječi." So pa pač povsod tudi izjeme, ena takih izjem je bil Kornelij. Po vzgoji od doma pač pristen pogan, pa "dober človek" po srcu in življenju. To notranje razpoloženje je moralo vplivati nanj, da se je pobilže seznanil z judovsko vero v enega Boga in jo sprejel. Z njo je sprejel dolžnost molitve in ljubezni do bližnjega. Takih primerov med različnimi nejudovskimi narodi je bilo več, vendar ne toliko, da se ne bi bili porazgubili med množico brezbržnih poganov. Niso postali "judje" v tem smislu, da bi prevzeli vse dolžnosti in naloge Mojzesove postave, živo so pa čutili, da je vera v enega Boga edino prava.

Tega Kornelija je Bog izbral, da se je po njem odprla Cerkev svetu in svet Cerkvi. Kristusova ustanova božjega kraljestva na zemlji mora zdaj začeti svoje delo preko mej judovske ožine. Bog je sam čudežno "odprl" to novo dobo: Kornelija in Petra je napotil drugega k drugemu.

MOŽJE STOJIJO PRED PRAGOM

Razodetje Petru, da se mora Jezusov nauk oznanjati zdaj tudi poganom, je Bog napravil zelo simbolično. Po ovinkih. Iz teh ovinkov je moral

"Stotnik Kornelij, praviče nin bogaboječ mož, ki je pri vsem judovskem ljudstvu na dobrem glasu, je dobil po svetem angelu naročilo, naj te pokliče na svoj dom in poslušaj tvoje besedo". — Povabil jih je torej noter in jih pogostil.

PETER ODIDE H KORNELIJU

Drugega dne se je napotil in šel z njimi in pridružil se je nekaj bratov iz Jope. Naslednjega dne je prišel v Cezarejo. Kornelij je sklical svoje sorodnike in bližnje prijatelje in je Petra pričakoval. Ko je vstopil, mu je Kornelij prišel naproti, padel pred noge in ga počastil. Peter ga je vzdignil in mu rekel: "Vstani, tudi jaz sem človek!" — In v pogovoru z njim je vstopil. Našel jih je mnogo zbranih in jim je rekel: "Vi veste, da Judu ni dovoljeno družiti se z ljudmi drugega rodu in zahajati k njim; meni pa je Bog pokazal, naj nobenega človeka ne imenujem omadeževanega ali nečistega. Zato sem, ko sem bil poklican, tudi brez ugovora prišel. Vprašam torej: Iz katerega razloga ste me poklicali?"

Kornelij je rekel: "Pred štirimi dnevi sem prav ob tej deveti uri v hiši molil in glej, stopil je pred me mož v svetli obleki in rekel: Kornelij, tvoja molitev je uslišana in tvoje miloščine se je Bog spomnil. Pošlji torej v Jopo poklicat Simona s prilikom Pater; kot gost prebiva v hiši strojarja Simona ob morju. Takoj sem torej poslal pote in ti si prav storil, da si prišel. Zdaj smo vsi tukaj v pričbo Boga, da bi vse slišali, kar ti je Gospod naročil."

Peter je odprl usta in spregovoril: "Zdaj v resnici umevam, da Bog ne gleda na osebo, ampak mu je v vsakem narodu všeč, kdor se ga boji in dela po pravici. Nauk je poslal Izraelovim sinovom, oznanjujoč mir po Jezusu Kristusu; ta je Gospod vseh. Vi veste, kaj se je zgodilo po vsej Judeji, začeni v Galileji, po krstu, ki ga je Janez oznanjal; kako je Bog s Svetim Duhom in močjo mazilil Jezusa iz Nazareta, ki je hodil od kraja, do kraja delil dobrote in ozdravljaval vse, ki so bili obsedeni, zakaj Bog je bil z njim. In mi smo pričali vsemu, kar je storil v judovski deželi in v Jeruzalemu on, ki so ga celo na les razpeli in umorili. Bog pa ga je tretji dan obudil in je dal, da so ga videli — ne vsi ljudje, ampak od Boga prej odbrane pričbe, mi, ki smo z njim jedli in pili, potem ko je od mrtvih vstal; in nam je naročil, naj ljudstvu oznanimo in izpričamo, da je on tisti, ki ga je Bog določil za sodnika živih in mrtvih. O njem pričujejo vsi preroki, da dobi v njegovem imenu odpuščenje grehov vsak, kdor vanj veruje."

Peter narediti ravno pot — zato je razmišljal. Česar še ni mogel dognati iz razmišljanja, so dostavili naslednji dogodki. Mojzesova postava je razlikovala med čistimi nečistimi živalmi. Bog ne daje, da bi jud užil kaj od nečiste živali. Pa se je razlikovanje med živalmi v judovski zavesti preneslo tudi na človeka. Čisti — judje, nečisti — pogani. S temi zadnjimi naj Jud ne ima nobenega posla. Ni čudno, da je Peter nekaj časa stal prad neresljivo uganko. Ko jo je pa sam pri sebi rešil, se je moral zagovarjati pred drugimi Judi.

IMEL JE PRECEJ ŠTEVILNO SPREMSTVO

Pot iz Jope do Cezareje je bila dolga 44 km. Med potjo so morali počivati. Kaj vse so imeli v pogovoru, si lahko mislimo, ni bilo treba, da Luka opisuje. Petru je gotovo naprej in naprej brnela v ušesih in v duši beseda Duha: pojdi — brez pomišljanja! Razmišljanja mu seveda Duh ni preprečeval, prepovedal mu je pomišljanje — obotavljanje, odlašanje . . . Zato si je Peter vzel samo toliko časa, da je prišlece pogostil. S tem je že tudi nakazal, da se ne misli obotavljati. Bil je pripravljen iti — "brez ugovora."

Na Petrovo vprašanje Kornelij s svojimi besedami pove o dogodku, ki smo malo prej brali o njem v Lukovih besedah. Tudi moške iz Cezareje so Petru že takoj po prihodu vsaj na kratko povedali, kaj se je Korneliju pripetilo. Če je bilo v Petru še kaj negotovosti, če je ostalo v njem kako vprašanje še vedno neodgovorjeno — Kornelijeva osebna pripoved mu je prinesla dokončno jasnost.

Petrov poučni govor Korneliju in njegovim je nekam nepričakovan. Poudarili smo že, da je Kornelij — in drugi "bogaboječ" z njim — moral precej dobro poznati judovsko vero in pisanje judovskih svetih knjig. Pričakovati bi bilo da bo zdaj Peter z dokazi iz starih prerokov začel govoriti o Kristusu in keščanski veri. Čudno se nam zazdi, da se je le mimogrede pomudil pri stari zavezi: "Nauk je poslal Izraelovim sinovom . . ." Nato pa brž beseda za besedo o Kristusu in sicer z ugovodom: "Vi veste, kaj se je zgodilo po vsej Judeji . . ."

Moramo torej sklepati, da so Kornelijevci vsaj v glavnih potezah poznali tudi Jezusovo življenje, vsaj nekaj iz njegovega javnega delovanja. Petru je šlo zdaj za to, da jim položi na srce pomen vsega tega, kar so Jezusu že slišali. S posebnim poudarkom se pomudi pri Vstajenju — saj to je največje pričevanje za vso Jezusovo resničnost. . .

VISOŠKA

KRONIKA

Zgodovinska povest, Dr. Ivan Tavčar

Risbe napravil Tone Kralj

XIII.

V NOČNEM HLADU se je Agata nekoliko pomirila in obmolnila je s svojim zdihovaljem in stokanjem. Že smo jahali proti Scheffertnu in tedaj se mi je zgenila v naročju. Vročina je šla od nje kakor od peči, ali v rokah nisem imel skoraj kaj držati.

Najprej nekaj zamolklih besed, prav kakor da bi govorila drugemu, ne meni. Potem pa je zastokala:

"Izidor, ko bi se ravnalo po tvojem, bi bila morala na grmado! Tudi ti si verjel vse, kar je pripovedoval Marks Wulffing," in prav tiho je dostavila: "ti ljuba Mati sedem žalosti, kar vem, da bo te laži v prihodnjih letih še marsikdo verjel."

Ničesar ji nisem odgovoril. Ona je vzdihnila:

"In vendar sem te tako rada imela, kakor sestra brata rajši imeti ne more".

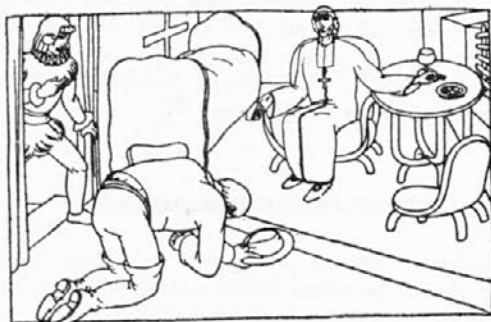
Čez nekaj časa:

"Jurij težko hodi. Izidor, pusti ga malo na konja."

Takoj sem obstal. V tistem hipu, ko sem zdrknil k zemlji, sem opazil, da so ji verige tudi na rokah pustile svoje sledove. Luna je prisvetila iz za Stanišč in dolina se je svetila v njenih žarkih.

"Še v cerkev si ne bom upala", je zajokala Agata ter tiščala roke v obleko, da bi skrila pred mano spomine na ječo. Z Jurijem sta zlezla v sedlo, jaz pa sem vzel povodec v roko. Pri tem nismo govorili — čemu tudi, ko je bilo le pravično, da ni en sam tičal vso pot na konju. Hodili smo naprej po dolini in voda je močno šumela na naši levici.

Dekle se je naslonilo na Jurija. Nekaj sta šepetala med sabo, potem pa zopet nekaj — in naenkrat se je Agata oklenila njegovega vratu. Ni bilo dolgo, pa je zaspala. Tako je tudi šepetanje prenehalo tam gori na sedlu. Ko sem se oziral na ta dva, se je v meni nekaj pretrgalo in padlo je zagrinjalo, da sem lahko gledal na vse, kar je tičalo za njim. In tedaj je prišla moja duša med dve težki mlinski kolesi, ki sta se vrteli hitreje in hitreje, da se je ta duša zvižala od težkega trpljenja. Moja posvetna ošabnost je bila strta in stoliček, na katerem je tičala, je bil strt z njo. V teh

minutah se mi je čulo, kakor bi prihajal glas iz neba: "Izidor, ta je nedolžna, obsojen si pa bil v Loki — ti! Zaigral si dekliča, ki ti je bil namenjen!"

Korakal in korakal sem tik konja, ali najrajši bi bil padel po zemlji in si pulil lase s svoje glave. Bilo mi je odkrito, da si je že izbrala drugega, in v polni meri sem se zavedal svoje prisege, da ji tega braniti ne smem.

Takrat se me je usmilila božja milost in me je napolnila z zavestjo, da se mi ne godi krivica: Bog mi je odrekel nevesto, kateri sem se bil prej sam odrekel — zato, da bi senca ne padla na moji dve visoški kmetiji!

Ko sta mlinski kolesi odnehali in je izmučena moja duša prišla k neznatni moči, sem vedel, da mi je delati pokoro ne samo za ubogega svojega očeta, temveč tudi zase, za svoje velike pregrehe.

Proti jutru smo prekoračili plitvino pri Visokem — bil sem še tako zmeden, da nisem čutil hladne vode, ko sem stopal po nji. Agata je še vedno spala. Jaz pa v tistem trenutku že nisem bil več gospodar obeh kmetij, ki sta v jutranjem hladu ležali pred mano in sta toliko sloveli po Poljanski dolini. Nisem bil več gospodar zemlje, katero mi je bil zapustil Polikarp Khallan, da bi po mojem gospodarstvu postala deležna še boljšega imena in bi Agatini otroci oprali z nje pregrešno in brez usmiljenja prelito kri ter ji prinesli novega blagoslova iz nebes. Pa tega blagoslova nisem bil vreden, ker je bila moja posvetna ošabnost močnejša od ljubezni, katero bi bil moral imeti do svoje neveste. Moja roka je dajala pohujšanje, zato sem moral poseči po sekiri, da jo odsekam na mah, da je padlo od mene, kar ni bilo zdravega na meni. Tako, grešnik, stori vselej, da bo ozdravljena tvoja duša!

XIV.

Agata je legla in je ležala mesec dni; bali smo se za njeno življenje. Jaz pa se niti za korak nisem odmaknil od steze, po kateri sem hodil tiisto noč, ko sem vodil konja do Visokega. Takoj

ko je Agata vstala, sem razodel nji in Juriju, da jima izročim obe kmetiji in da se sam odpravim v vojsko. Ravno tiste dni so bili namreč deželni stanovi ukazali veliko vojaško zbiranje med kmetijskim ljudstvom. To je bilo zolzá in ljubezni! Tudi branila sta se in govorila, da nočeta imeti Visokega. Jaz nisem odnehal. V Loki na gradu smo vse uredili, da bi v prihodnosti ne nastale zmešnjave in prepiri. Sebi sem izgovoril polovico gorenje hiše, da bi tam imel svoj kot, če bi se kdaj vrnil in morda celo s strelom v telesu. Tudi delež v denarju sem si pridržal, tolikšen, kolikšen je bil prej namenjen bratu Juriju.

Napravili smo svatbo, da je bilo takih še malo v dolini. Nato sem odrinil. Odnese sem le toliko, kolikor sem potreboval do Ljubljane, potem pa sem stopil pod stroške cesarja, ki me je prav rad vzel v svojo armado. Z Agato in Jurijem smo se hitro poslovili. Pogledal sem še enkrat na pisano cerkev sv. Volnika ter obrnil obraz na dolino in njene zelene gozdove, na vse to pa sem odšel z malo bisago ob rami in še ta je bila skoraj prazna. — Tako je odrinil nekdanji bogati Visočan s svojega posestva: ali v sebi ni nosil viharja, vse je bilo mirno v njem in vedel je, da je božja volja vse to in vse del njegove pokore. Naj takoj zapišem, da je bilo to leta 1695 in da sem se vrnil šele na spomlad v Gospodovem letu 1707.

Še to bodi razloženo na tem mestu, kako so v teh letih živeli na Visokem. Zapišem, kar se mi je o tem povedalo, pa je vse resnično in zanesljivo.

Jurij in Agata sta živela, kakor je zakonskim predpisano in zapovedano: gospodar in gospodinja nista poznala nasprotja in bila sta kakor kolesa pri vozu, ki na eno in isto plat vlečejo. V teku časa je Agata zopet okrevala ali prejšnje veselosti ni imela več. Na njenem obrazu je vedno ležalo nekaj oblakov, ki so ostali iz dobe, ko so jo sodelili v Loki.

Najprej se je začelo z Debeljakovimi. Tam je bil stari gospodar prepustil posestvo sinu Petru. Kmalu po izočitvi je tudi umrl. Sin je bil le malo podoben očetu. Bil je prepirljiv in huda beseda se je pri najmanjši priliki oglašala na njegovem jeziku. Jurij in Peter sta se sporekla zavaljo mene — kar vse ni bilo toliko vredno, kolikor je vredna volna, če enkrat ostrizeš ovco.

Beseda je dala besedo. In ko se je brez potrebe Agata vmes vtaknila, jo je Peter takole zavrnil: "Ti pa molči! Boga zahvali, da te niso v Loki žive sežgali. Da ti ni škof pomagal — bogove, kaj si mu dala — bi te bili gotovo potegnili na drog".

Pri tem se je ta človek strupeno grohotal, da bi se bil skoraj zadušil. Agata je sedla v travo, a Jurij je zatulil kakor ranjen vojak, če mu ranocelniki roko žagajo. On in hlapec sta pograbila

kole, pobila sta Debeljaka na tla in ga natepla, da je dolge mesece preječal v postelji. Tožil je na gradu. Ko je bila stvar preiskana, je prišel Joannes Franciscus zopet v Loko. Glavar mu je predložil spise in gospod škof jih je pregledal od kraja do konca. Silna je bila njegova roka. Zaukazal je, da naj se Juriju in hlapčiču ne stori nič zalega. Petra Debeljaka pa je posadil v grajske tranče, kjer je presedel več ko leto dni.

Neko popoldne je prijezdila na Visoko tolpa grajskih helebardirjev. Z njimi je prijezdil grajski glavar in, čemur se je vse čudilo, prijezdil je sam škof Joannes Franciscus. Našo Agato je prišel obiskat in pred vsemi Poljanci jo je počastil. Celu uro je ostal milostivi gospod na Visokem. Ko je odhajal, je dal Agati svojo lastno podobo, katero je bil mojster Remp na platno naredil, da ga gledaš kakor živega pred sabo. Podoba je bila v zlatem okvirju. Še danes smo ponosi, da imamo Janeza Frančiška v gorenji svoji hiši, in pokažemo jo vsakemu, ki pride k nam na Visoko. Tako je loški škof v sramoto vsem hudobnim počastil Agato Schwarzkoblerjevo, sedaj omoženo Khallan. Z Debeljakovimi pa je ostalo sovraštvo — zavaljo nič vredne in slabo zarasle ruče, kateri bi se bila Jurij in Peter brez škode odpovedala. In to sovraštvo še sedaj, ko sem se jaz, Izidor Khalan, vrnil, pod očetovo streho, ni ponehalo. Slabih besed si sicer ne delajo, ali hiša ne pogleda hiše. Kdaj bo vendar enkrat bolje na svetu?

Bil sem skoraj enajst let od doma in služil sem v vojskah. Težko mi je bilo živeti in skoraj vsekdar je bilo več palic od menaže. Ali na svojega Boga nisem nikdar pozabil in tudi domačih krajev ne, na katere sem mislil tudi v najhujšem ognju krvavih afer in tudi kadar smo lenarili po zimskih kvartirjih. Nihče ne ve, kaj je vojna, če ni bil sam v vojni. Raztepeno je ljudstvo povsod in vselej, kjer se tepo armade; takrat ni varno nobeno življenje, nista vrna ne ženska ne otrok. Vse take reči so bidele moje oči. Videl sem umirati starce, videl sem, kako so se palile koče, videl sem, kako se je sila delala dekletom, kako so se podirala in palila mesta. Nisem bil s srcem pri tem krvavem rokodelstvu, sv. Izidor mi je priča, da se nisem udeleževal morij in plenitev. Ker sem bil prisegel, sem ostal svoji službi zvest in ni bilo moči, ki bi me bila izneverila polkovi zastavi. Vojne kljub temu nisem bil vesel in k Bogu sem molil, da bi jo ustavil z močno svojo roko. Resnica pa je, da sem prebil obilo vojne, katera je tedaj divjala okoli nas, da nikdar nismo prišli k sapi.

Kar sedaj zapišem, bodi zapisano v ta namen, da vedo tisti, ki bodo za nami živeli na Visokem da se je njihovim prednikom prehuda godila in da niso živeli v takih dobrih časih, kakor bodo oni

živeli. Najprej smo bili na Zenti, kjer smo vzeli turški tabor, pobili 30 tisoč Turkov in celo prvega vizirja, da je turški sultan prav grdo jokaj za njim. Plena je bilo na ostanje in tudi meni se je odkazal pravičen delež. Pozneje smo vihrali na Laško in princ Evgenius je podil Francoze pred sabo. Pozneje so nas vzeli z Laškega in nas predstavili na Nemško in to zopet proti Francozom. Tam so bili tudi Angleži z nami. Lepi ljudje, močni možje, ali jezik govore, da ga morda sami komaj umejo. Privadil sem se, ko so me tako sem in tja metali, laškemu in francoskemu jeziku, ali angleškemu ne!

Do takrat sem ostal živ v vseh aferah. Kroglice so žvižgale mimo mene, turške sablje so se bliskale nad mano, s palaši so sekali po meni in s hebardami so suvali proti meni, ali Bog Oče je pazil nad mano, da mi je telo ostalo nepoškodovano. Svojo dušo sem si varoval sam, da se ni zaletela v škodo. Moje vedenje je bilo vseh tistim ki so bili postavljeni nad mano, zato je sem po dolgi in trudopolni službi dosegel precejšnjo čast, imenovali so me za desetnika. Bil sem tudi v gloriozni batalji pri Turinu, kjer je tičal v francoskih kleščah vrli naš kapitan gospod Daun. Prihiti smo mu na pomoč in naskočili visoke francoske okope. Mali sovražniki so streljali na nas, da se je veliko zavalilo po melini navzdol, zadetih do smrti. Bil sem že skoraj pri vrhu in takrat je bilo nekaj cesarskih, ki so hoteli popihati jo navzdol. S palico sem jih tepel in gonil naprej. Tedaj se je zgodilo, da me je eden teh bojazljivcev z roko sunil v prsi. Kar brez pričakovanja sem ležal na tleh in na levi, nad srcem, mi je hitela kri po obleki. Ni me zadela uporna roka, zadela me je francoska mušketa. Kaj se je potem zgodilo, ne vem.

Ko sem se zopet zavedel, sem ležal v lazaretu. Obvezan sem bil in uda nisem mogel ganiti. Ležal sem na deskah in kosti nisem čutil v sebi. Ko sem se ozrl po prostoru okoli sebe, jih je ležalo precej na enakih ležiščih. Vsi so bili obvezani, a kri je pri obvezah silila na dan.

Tistihmal je bilo, da je stopil v Lazaret majhen človek, na katerem ni bilo opaziti nič posebnega. Pri vstopu je z veliko spoštljivostjo vzel z glave svoj triogelnik. Za njim se je tlo vse polno samih generalov in oficirjev, na katerih se je svetilo obilo zlata in katerih obleke so bile obšite z drobnimi in dragimi špicami. Princ Evgenius pa ni nosil ne zlata ne preveliko špic, pa se je kljub temu dalo takoj spoznati, da je naš vojskovodja in naš general. Pristopil je k vsaki postelji, razgovarjal se je z najnižnjim vojakom, tolažil ga je ob ležišču bolečin in trpljenja. Če so mu ranocelniki na tistem povedali, da je rana težka, je polo-

žil svojo roko ranjencu na čelo in spregovoril: "Merci bien," kar se pravi po naše, da se gospod princ Evgen zahvaljuje za doprinešeno delo.

Tudi k meni je prišel, ali odgovoriti nisem mogel zavoljo velike slabosti. Ranocelniki so mu nekaj šepetali, nakar je položil roko na vroče moje čelo rekoč: "Merci bien!" To je bila edina zahvala, da sem bil v laške dežele nesel na trg svoje življenje za cesarja, ki pozneje nič ni spraševal po meni, kako se mi godi in kako izhajam.

Drugo jutro se prebudim in glej, tik mene prazna postelja prejšnjega dne je dobila svojega bolnika: ponoči so bili privlekli težkega jezdeca, ki je sedaj ležal na nji. Poprej so mu bili odrezali roko in nogo, tako da je tičal v širokih obvezah. Bil je tako slab, da ni dal glasu od sebe in naj so mu bile boleščine še tako neznosne.

Prebudil sem se torej in oči sem nehot obrnil proti sesednji postelji. Pred mano je ležal človek z dolgim suhim obrazom, ki je bil z dolgo brado gosto zarastel in v katerem so oči ležale v globokih jamah, prav kakor pri mrličih. Upiral in upiral sem pogled v tega soseda in v slabotne moje možgane je silila misel: Kje sem tega človeka že videl? Tako sem ga gledal cele ure. Navsezadnje se je prebudil tudi sosed in v jamah na obrazu sta se utrnila dve medli luči. Hudo je stokal, nato pa se je uprl njegov pogled v me in zrla sva se iz oči v oči zopet cele ure.

Moj Bog! Kje sem že videl ta obraz? Bil je preoran in opustošen kakor njiva, če je udaril ob plohi čezno hudournik. Ganiti se nisva mogla in niti glave nisva mogla dvigniti, le gledala sva drug drugega. Naposled se je kakor iz dalje tam zadaj za hribom začul onemogel glas:

"Izidor — gotovo si ti, Izidor!"

Božja Porodnica! Bil je res Marks Wulffing, od Boga zapuščen in zavržen, z odrezano levo nogo!

"Marks?" sem vprašal, "ali si res Marks?"

"Vidiš", je jecjal, "z eno sem krivo pričal, drugo sem pa prerezal, da sem namočil kamen s krvjo. Sedaj vem, da umiram — ali umreti skoraj ne smem —"

Odgovoril sem mu takoj:

"Umrjeva, če bo hotela božja volja."

Zaihtel je: "Odpusti mi, Izidor, odpustite mi vsi!"

V srce se mi je zasmilil. "Odpuščam ti, Marks, in vem, da ti je Agata tudi že odpustila. Radi tega lahko brez skrbi stopiš pred Boga sodnika. Odpuščeno ti bodi, da bo tudi nam odpuščeno!"

Zaprosil je:

"Cure (kaplan) naj pride!"

(Konec v decembru)

Misli, November, 1971

NADALJNI DAROVI ZA SKLAD

in druge namene

\$ 5: Štefan Šernek; \$ 4: Marija Iskra, Andrej Kajfež; \$ 3: Andrej Udovič, Leop. Dejak;

\$ 2: Ivanka Pohlen, Feliks Justin, H. Muster, Vera Mamilović, Štefka Fretze, Jože Cey, Karla Twrdy, Anton Laznik;

\$ 1: A. Sustar, Fr. Danev, P. Cencič, J. Kučko, Ang. Brala, Gabr. Čefarin, Lina Grassmayr, Ludwig Grassmayr, Mirko Stare, Jože Vrečar, Jože Kranjec, Leop. Urbančič, J. Jerenko, John Ibič, Vlado Gomboc, J. Slokan.

P. PODERŽAJ, INDIJA. — \$ 10: M. Zanuttini, Valerija Sedmak; \$ 5: Franc Danev, R. Veenstra;

\$ 4: Neimenovana; \$ 2: Evgen Braidot, Adr. Kobal.

Za praznik Vseh svetih smo mu poslali vsoto 200 dolarjev, deloma kot misijonski dar, deloma kot masne intencije. Bog povrni vsem!

P. HUGO, AFRIKA. — Pri MISLIH: R. Veenstra \$ 5, Herman Muster \$ 3, Stanjo Gorjanc \$ 2. — V Melbourne: \$ 72: pol dohodka "Koncertnega večera"; \$ 14: Julka Mrčun; \$ 10: N.N. (za lačne), N.N. Kew; \$ 6: Rikarda Koloini; \$ 5: družina Avgust Gornik, Frančiška Mukavec; \$ 2: Antonija Sankovič, družina Jože Čeh; \$ 1: Emilija Kregar.

SLOMSKOV SKLAD (izdatki pri delu za bea-
tifikacijo): Ivan Legiša \$ 4, Ivanka N. \$ 2. — Tre-
nutno je vsota \$ 70. Ko bo narasla na sto odpo-
šljemo.

Priporočamo!

SLOVENIK V RIMU. — \$ 10: Ivan Mavrič, Slavko Hrast; \$ 9: več neimen.; \$ 6 Neimenova-
na; \$ 2: Peter Bizjan. — Do končne začelene vsote
manjka še \$ 79. Že naprej: Bog povrni ...

Fant je bil na obisku v oddaljeni fari. Vpra-
šali so ga:

"Kako velika pa je vaša nova cerkev, ki ste
jo po tolikih letih zgradili?"

Povedal je:

"Naša nova cerkev je tako velika, ka bi ne
šli vsi noter, če bi šli vsi noter. Ker pa ne gredo
vsi noter, gredo vsi noter."

Misli, November, 1971

SLOVENSKO DRUŠTVO SYDNEY

vljudno vabi na

MARTINOVANJE

Sobota 20. novembra ob 7:30

POLJSKA DVORANA, CANLEY VALE

(Vogal Bareena & West Sts.)

Dobro voljo bo podžigal JADRAN

Moški: v suknjičih in kravatah, prosimo!

TEDEN POZNEJE VABI DRUŠTVO

prav vljudno na

MARTINOV PIKNIK

Nedelja 28. novembra pop. 2:30

SLOVENSKA ZEMLJA, HORSLEY PARK

(Dramatika: Pujs na ražnju!)

Dobiček za božična darila zapuščenim in
onemoglim rojakom.

JASNO, DA NAŠE DRUŠTVO

vabi tudi na

MIKLAVŽEVANJE

Sobota 4. decembra ob 6. pop.

MASONIC HAL, GUILDFORD

Miklavž bo nastopil že ob 6. uri, da poz-
neje ne bo zmanjkalo časa. Bodite točni!

Pripeljite otroke, dajte jim priliko, da
od blizu spoznajo slovenskega Miklavža, ko
Avstralija zanj ne ve.

Na svidenje! — ODBOR SDS.

OVČJAK

Črtica — Inž. Ivan Žigon

PLOČNIK PRED NUNSKO CERKVIJO se je vlažno svetlikal v jutranji rosi. Sonce je skušalo prodreti jesensko meglo, ki je valovila nad Ljubljano in mehko ovijala krošnje divjih kostanjev.

Stojan je počasi stopal proti cerkvi. Pred njo bi moral srečati Francija. Tako sta se včeraj dogovorila. Danes se mora odločiti, ali bo pustil šolske klopi, Horaca in Vergila, ter prijel za orožje, ali pa bo še naprej poslušal očitke vesti, da je O.R...

Nekaj ženic je počasi drsalo skozi dolgi, s kamnitimi ploščami tlakovani stranski vhod. Njihovi obrazi so bili resni, nagubani, in zdelo se mu je, da vidi na licih sledove solz. Kdo ve, za koga so prosile! Za sinove? Vnuke?

Razglabljal je poslednjo škofovo pridigo, Kako je že bilo rečeno v stolnici? "Zdaj je čas, da vsak, ki mu je mar krščanstvo in krščanska kultura, stopi na branik! S komunizmom ni in ne more biti sodelovanja!"

Sodelovati s partizani je torej že samo po sebi smrtni greh, je razmišljal dalje. Verjel je, da je tako, in ni verjel. A kako ne bi človek zaupal škofu, katehetu, direktorju, vsem tistim možem, ki so toliko vedeli in znali. Direktor Bajuk je bil mogočen kot bog z Olimpa. Njegove ure latinščine so bile težke in veliko je zahteval. Bil je nepopustljiv in skrajno pravičen, po srcu pa dober. Nekatere v globini se je Stojan zavedal, da profesor ni zahteven brez razloga, da jim hoče dobro.

In kako naj ne bi verjel katehetu? Njemu, ki je s toliko ljubeznijo govoril o Mariji in Jezusu, o Cerkvi in Baragi.

"Ne! Ne motijo se!"

"Grem!" se je priganjal h dokončni odločitvi. Mlada kri mu je vzvalovila ob misli, da bo morda dobil priliko, da se izkaže. Bil se bo kot Leonida! Dal bo vetra tem rdečim barabam! Ubili so Natlačena, Grozdeta, patra Norberta, pa naj bi se izmikal? Brezbožni komunizem uvajajo! Že tisto malikovanje steklene krste na Rdečem trgu se mu je upiralo. Marijan, Stane, Jože, so že vojaki. Prijatelji, ki jih je imel rad; fantje, ki znajo dobro ciljati in se ne boje samega vruga. On pa stoji tu kot cunja, čaka in se ne more odločiti.

In nameril je korake proti malim vratom v zgradbi nunske gimnazije. Tam je nabor, v tisti sobi se bo vpisal, dobil bo uniformo, puško in bo

vedel, da je storil svojo dolžnost kot Slovenec in katoličan. Ni ga bilo strah, če bi ga zadelo, če bo padel. Le zagomazelo mu je po hrbtu. Pregnal je zoprti občutek in se bližal vhodu.

"Pa vendar!"

Spet se je oglašil dvom. Bodeča misel, ki mu ni dala miru in mu je hromila korake.

"Kaj pa, če se le motijo? Da ne bodo zmagali?" Spomnil se je strica, ki mu je pokazal Poročevalca. V njem je pisalo o Avnoju. Stric je bil vedno dobro poučen. Morda je bil sam terenec.

"Ne bodi neumen!" mu je dejal. "Nemci bodo izgubili vojno. To je jasno. Z njimi vred bo konec domobrancev. Kaj res verjameš vse tisto, kar pišejo v Slovenskem Domu? V ameriški vojski so tudi kristjani in jim duhovni žegnajo orožje. Nestoj, rajši poslušaj tátu in ne mešaj se zraven! Kaj boš ubival svoje ljudi? Za Nemce?"

To je bilo jasno povedano. Stojan je vedel, da tam doli od Ajdovcev naprej vsi podpirajo partizane. Že zaradi fašistov. Razumel jih je in obenem pomiloval, ker niso verjeli, da revolucija ne bo prinesla dobrega. Kolektivizacija bo in čistke kot v Rusiji, kajpa!

Stric je bil drugačnega mnenja.

"Če kapitalistom malo pristrizejo peruti, bo kar prav!" je govoril. "Nas, zidarje anu malovarje v Ljubljani vsi zaničujejo".

Tudi to je bilo res. Bila je "boljša" in "slabša" družba. On je slučajno pripadal "boljši družbi". Bosanec Meho, ki je na gradbišču spal v baraki, pa ne. Res ni vse prav, a kdo naj se znajde v tem! On ni kriv, da je tako.

Iz razmišljanja ga je iztrgal Francijev glas.

"Ali že dolgo čakaš? Oprosti! Saj veš, ta tramvaj!"

Stojan se je zavedel, da res že dolgo ni bilo nobenega mimo. Iz Gradišča ni bilo slišati cviljenja.

"Kaj pa je bilo?"

"Nemci vozijo tren, pa se je vse ustavilo."

Že spet Nemci! Stojana je mrzlo spreletelo. Pred leti je gledal parado.

Zelena grmeča stena je segala od Bate do Figovca. Vojaki so visoko dvigali noge in z vso silo udarjali po tlaku, hodeč tesno drug za drugim. Človek se ni mogel ubraniti vtisa, da gleda pohod utelešenega napuha.

"Ali greva?"

"Ne vem, kaj bi", je odkrito odvrnil Stojan. "Veš, ta zadeva z Nemci. Domobranci preveč drži jo Hitlerjem."

"Jaz grem!" je odločno zaključil Franci. "Ti moraš z nami! Kaj nas briga Hitler! Mi smo za demokracijo. Angleži to vedo in ko pridejo, bodo pomagali nam!" je še enkrat poudaril. "Ali si se prijavil v Katoliško Akcijo?"

"Ne še. Pa tudi ne vem, če se bom." Utrgal se mu je plaz besed. "Čutim, da nisem zadosti dober za to, Franci. Pustiva to!"

Franci je razočarano strmel vanj. "Kaj je s teboj? Saj smo se že zgovorili!"

"Nismo se še do kraja. Ne morem!"

Obrnil se je stran. Kako naj mu razloži? Bolelo ga je, da je zdaj prvič prišlo med njima do nesporazuma. Kako naj mu dopove, da nekaj v njem ne dovoli, da bi se mu pridružil. Odslej bodo šla njuna pota narazen. Spomnil se je sestanka na Rožniku. Na sedlu so zakurili ogenj. Bilo je lepo. Franci je znal skoraj vse pesnitve na pamet. Bila sta najboljša študenta v razredu; kljub tekmovanju prijatelja in zaveznika. Oba v kongregaciji; Franci pri Vrečarju, on pri Vrtovcu. Kako je prijatelj znal recitirati: "Frigora iam zephyri minuunt..."

Ali pa tisto:

"Mirno in milo gori za gorami kot zastor zlat..."

Pravi štajerec! Poln besed, lepih, slovenskih besed.

Tisti večer so se dogovorili. Res je. A takrat si še ni bil na jasnem z vsem, kar ga je vznemirjalo. Da ni za v KA, ker ni zadosti močan in čist. Mladostna fantovska slabost je bila močnejša od načel in obupno se je boril z njo, kot s potuhnjeno zverjo. Kako naj prevzame odgovorno nalogo, ko pa še sam ni bil trden. Hinavec bi bil, če bi zdaj šel v elito ter se delal močnega in boljšega kot je. Ja, Franci — to je drugo.

Ne, ne gre v KA in seveda tudi k domobranecem ne. Tudi zato ne, ker bi neskončno rajši streljal na tisti zeleni napuh, kot pa na svoje ljudi.

"Žal mi je, Franci! Sem se premislil."

Franci ga je še enkrat pogledal z jasnimi očmi, žalostno in s pogledom, polnim nejevere. Ni razumel prijatelja, a vendar ni rekel nobene več. Obrnil se je in stopil v vežo.

Kot prozorna stena je nekaj stopilo med njiju in prerezalo nevidno vez. Franci je bil onstran, Stojan pa je ostal na pločniku.

Obšla ga je čudna žalost. Silila mu je v grlo in končno vsega zalila. Nekje globoko v duši pa se mu je iztrgalo:

"Gospod, nisem vreden! Vidim, da nisem vreden, da bi postal Tvoj vojak, borec Kristusa Kralja! Kaj naj storim?"

Odgovora ni bilo. Počasi je odšel proti domu.

— ★ —

Prišla je pomlad. Lepa, jasna, brez oblačka. Zgodovina je visela v zraku, v prahu, ki se je vrtil čil po belih cestah, govorila je z grmenjem bomb in sesipala mesta. Zgodovina je zapisala krvavo

Misli, November, 1971

sled na beli obraz žene doktorja Kanca, ki jo je Stojan izkopal izpod razvalin lastnega doma.

Potem pa so odmevali rafali v Podutiku, v Teharjih, v Rogu... Nihče ni vedel, kaj se dogaja. Le počasi so pronicale vesti, da je bila vojska vrnjena. Vetrin!

In spet rafali, granate.

Stojan je živel kot v omotici. Nikogar ni bilo nazaj. Že pred tem so se vsipali v mesto po Dolenjski in po Tržaški cesti partizani, zaprašeni in utrujeni, a z ognjem v očeh. Ljubljana je besnela v navdušenju. Prišel je Škabarjev izpod Krasa in se oglasil pri njih, izročil pozdrave, potem pa odšel dalje na štajersko preganjat ustaše. Tudi on se ni več vrnil. Prišla je sestrčna, poslanka. Včasih sta na bandimi skupaj mastila grozdje, zdaj pa je govorila ognjevite besede. O svobodi in industrializaciji, o delu in brigadah. Polna je bila hvale velike Sovjetske zveze, navdušena za Tita in Stalina. Prava Dolores Ibarruri.

Strahno! Pa vendar! Morda mora odslej življenje takole teči naprej. Ni čutil navdušenja. Notranjost je ostala prazna in mrzla.

"Želim dobiti propustnico," ji je rekel nekoč. "Rad bi spet videl stare starše, Fajti hrib in Ovčjak."

Dobil jo je. Pred odhodom kamiona so mu na mestnem odboru dali kup Poročevalcev, da bi jih vzel s seboj.

"To nesi v cono!" so mu dejali. "Javi se v Šempasu, tovariš! Tam in tam. Povedali bodo, kod se pride čez. Zdravo!"

Vse je šlo gladko. Precej se je namučil, predno je privlekel težki pleteni kovček preko gmajne na drugo stran. Izza grmovja so prihajali glasovi: lajanje povelj in pogovor tujih vojakov. Ni razumel besed, a vedel je, da je preko.

Svidenje je bilo bolj pretresljivo, kot si ga je predstavljal. Hiša je stala kot nekaj: široka, prijazna, z zelenimi polknicami. Oreh na borjaču je bil višji in bolj košat. V kamri na podu so se po dolgih letih spet sušili pršut in salami. Vsa hiša je vonjala: ljubó, domače, vablivo.

"Fánte! Kod si hodil?" je rekla dobra stara mati v solzah. "Vsak dan sem čakala, da boš pršu z brigado s Krasa!"

Usekalo ga je naravnost v srce, a ni pokazal.

"Oča so nesli zastavo v Gorico, ko smo jo osvobodili. Vsi smo šli z njimi čje", je povedal Rudolf. Njegovega očeta ni bilo nazaj. Nekje na Nemškem je veter raznesel pepel.

Stojan se je nasmehnil. To je bil smehljaj odraslega človeka, ki mu otroci pripovedujejo svoje doživljaje. Pa je bil on sam še skoraj ótrok in otroci so bili takrat odrasli ljudje.

"Danes gremo v Bilje. Greš z nami? Bo mi-

ting", je dejal Toni z Brajce.

"Ne morem", je odvrnil Stojan. Ali ni nedolgo tega izrekel iste besede? "Grem na Ovčjak in na Kras. Že dolgo nisem bil tam gori."

Odšel je med akacijami po kamniti poti. Vsak kamen je poznal še iz mladih let. Nikjer ni bilo človeka, spremljalo ga je le petje škvržatov. Vrh hriba je legel pod trte. Sonce je zlatilo zoreče grozdje, sijalo na Fajti hrib, krvav še iz prve vojne.

Kot bi se nič ne zgodilo.

Iz doline je zapela harmonika:

"Nabrusimo kose, že klas dozoreva..." Pesem revolucije, borbe, graditve neznane, boljše bodočnosti. Res?

Stojan je zgrabil kepo prsti. To lepo zemljo, ki jo je ljubil bolj kot svoje življenje. Zakopal se je v rušo in ležal tam dolgo, dolgo.

"Moj Bog!"

Franci, veseli študent, pa je takrat že spal večno spanje in bukve so šumele nad njim.

OČETU IN MATERI V HVALEŽEN SPOMIN

LETOS PRAZNUJE 75-letnico ga. Franja Žigon, r. Hribernik, učiteljica v pokoju, živeča v Ljubljani, moja blaga mati. Lani je obhajal prav tak jubilej g. Ivan Žigon, višji gradbeni tehnik, moj dobri oče. Tudi ta živi v Ljubljani. Nekaj besed o vsakem od njiju:

Oče je bil rojen 1. 1895 v Renčah pri Gorici. Njegova mati izvira iz znane rodbine Rusjanov. V prvi svetovni vojni je za vestno izpolnjevanje dolžnosti prejel železni križec. Po vojni je odšel ilegalno v Jugoslavijo, ker je želel študirati, kar je bilo v Italiji nemogoče. V izredno težkih okoliščinah je dokončal srednjo tehnično šolo. (Dolgo je živel v nekurenem podstrešju v šentvidu, njegov brat, tudi študent univerze, je zaradi nečloveških pogojev za časa študija umrl.) Ivan je pozneje opravil še stavbeniški izpit. Postal je znan ljubljanski stavbenik, arhitekt in konstruktor. Desetine njegovih zgradb soustvarjajo lepi videz Ljubljane in tudi podeželja. Ko so mu 1. 1958 visoki uslužbenci instituta Jožefa Štefana, Rankovičevi agenti, zase in proti simbolični odškodnini krivično odvzeli etčko prislužno parcelo, ki jo je hranil za svoja sinova, je rekel: "Ponosen sem, da mi sploh morete kaj vzeti." — Zdaj živi z majhno pokojnino v Ljubljani.

Ga. Franja Žigon pa izhaja po očetovi strani iz trdne gorenjske rodovine, po materi pa iz izjane družine Kraljičev. Postala je učiteljica. Najprej v Starem trgu pri Ložu, potem vrsto let na Barju in končno na Prulah v Ljubljani. Bila je ena najboljših učiteljic, posebno se je odlikovala v metodiki poučevanja slovnice, računstva in v pedagogiki. Še danes se je spominjajo in jo obiskujejo nekdanji učenci.

V zakonu so se jima rodili štirje otroci, dva še živiva.

Dragi starši. Naj bodo te skromne vrstice vsaj malenkostna oddolžitev za vse, kar ste storili za nas. Se spomnita, kako sta kljub veliki zaposlenosti v službi in gospodinjstvu vedno našla čas za nas? Jaz ne bom nikoli pozabil. Starejši ko sem, bolj vem, koliko vama dolgujem in kako nehvaležen sem bil večkrat v svoji mladostni vihravosti. Sonce, ki je po vajini zaslugi toplo sijalo na moja otroška leta, še danes kot iz daljave ožarja in ogreva moje življenje.

Zato vama želim, da bi čakala bližnjo zlato poroko in se potem že dolgo vrsto let veselila svojih vnukinj. — Ing. Ivan Žigon.

KOTICEK NAŠIH MALIH

Pisma Kotičkarjev

Sedemnajstega junija 1971 sem začela poto-
vanje v Ljubljano. V aeroplanu mi je bilo malo
slabo. Drugi dan smo že pristali. Mene in sestro
Evo je čakal stric Marijan. Stara mama naju je
bila zelo vesela, zakaj tri leta naju ni videla. Stric
nama je kupil veliko dobrih reči, pa tudi na izlete
naju je peljal. Nabirali smo gobe in stric je našel
velikega jurčka. Tudi na Veliko in Staro planino
smo šli. Na Rožniku smo videli zoološki vrt. Vse
nama je zelo ugajalo in težko smo se poslovili. —
Alenka Žigon, Cabramatta 2166.

To je moje prvo pismo za Kotiček. V veseljem
povem, da sem bil z mamo in tatam v Sloveniji.
Že vožnja z avionom je bila nekaj lepega. Ko smo
prišli v Ajdovščino, sem videl, da je pri stari mami
še lepše kot na avionu. Bilo je veliko lepih rož na
travniku. Vsak dan sem prinesel mami šopek. Do-
mačim sem pomagal krmiti zajce in kokoši. Tudi
prašička, telička in kravo. S tatam in mamo smo
šli na obiske. Povsod so nas bili veseli. Spraševali
so me, če govorim slovensko. Skoraj niso verjeli,
da hodim v angleško šolo. Moram hoditi, slovensko
sta me pa naučila mama in tata. Kod smo hodili,
bom drugič napisal. Za danes je dovolj, počasi pi-
šem. Sem komaj 7 in pol let star. V slovo nam je
napisala stara mama lepo pesemco. Rad bi jo videl
v MISLIH. — **Andrej Kobal**, Bass Hill 2197.

Danes bom nekaj lepega povedal. V nedeljo
24. oktobra sem prvič prejel Jezusa. Učiteljica nam
je naročila, da moramo priti pred mašo v šolo. Tam
so nas lepo zvrstili po dva, deček in deklica. Tako
smo šli vsi lepo v cerkev. Na sredi cerkve je bila
miza in na mizi kelih in hostije. Vsak je moral dati
eno hostijo noter, da smo potlej prejeli sv. obha-
jilo. Jaz sem molil zase, za mamo in tata, sestre
in vse sorodnike. Potem smo se šli slikat, v dvorani
so nas pa čakale polne mize dobrot. Lepo je bilo
in tega dneva ne bom nikoli pozabil. — **Bogdan
Bavčar**, Fairfield 2165.

Danes vam bom povedala, kaj sem videla, ko
smo v domovini obiskali mamine sorodnike. Odpo-
tovali smo iz Nove Gorice proti soški dolini. Po po-
ti smo se večkrat ustavili, da smo si ogledali lepe

kraje. Videla sem Sočo, zelo je lepa in čista. Moj
stric Marijan mi je povedal, da je pesnik Simon
Gregorčič napisal lepo pesem o Soči.

Ko smo prišli do Tolmina, mi je stric pokazal
veliko goro, ki se imenuje Krn. Pod to goro je va-
sica Vrsno. Tam se je rodil pesnik Gregorčič in tudi
moja stara mama. Kmalu bomo vse to videli, ko
pridemo tja. Kako je zdaj tam, bom popisala dru-
gič. — **Mirjam Bavčar**, Fairfield 2165.

Dragi Kotičkarji: — Ime mi je Irena. Danes
prvič pišem v Kotiček. Imam brata Marijana. On
vedno ministrira pri slovenski maši. Živimo blizu
slovenske cerkve. Hodim v peti razred in drugi
teden bomo imeli izpite. V šoli zbiramo za begunce
iz Pakistana. Vsak razred dela ročna dela in potem
jih prodamo. Moj razred dela peresnice. Pred tem
smo imeli Spellaton in smo nabrali 100 dolarjev.
Sedaj bi rada vedela, kaj vi drugi delate, da za-
služite denar v pomoč lačnim v Indiji. — **Irena
Lončar**, Kew, Vic.

VIDEK V NEBESIH. Videk je bil majhen de-
ček, komaj tri leta star. Neko noč se mu je sanja-
lo, da je šel v nebesa. Poglejmo, kaj se mu je pri-
godilo. Dolgo dolgo je taval po snežnobelih oblakih.
Utrujen se je nazadnje usedel na mehki puh, ki je
pokrival obširno nebeško poljano čez in čez. Lju-
dje spodaj so mislili, da so to oblaki, a Videk je
videl, da je to lepa nebeška tratica.

Tedaj je Videk opazil skupino razposajenih
angelčkov, ki so trosili na zemljo sneg. To je bila le
nebeška rosa, a Vidku je opravilo angelčkov zelo
ugajalo. Stekel je k njim in jim pomagal. Oni so
napravili okoli njega krog. Videk se je zasmel in
jih vprašal po imenih. "Jaz sem Janček," se je
oglasil najbližji. "Jaz sem Vilko, jaz sem David..."
se je glasilo od vseh strani. "Jaz sem pa Videk",
je dejal Videk.

"Dobro, Videk", je dejal Janček, "pojdi z nami
zajčke pogledat." Videk se je že veselil. Stopali so
po belih oblakih vedno višje, a Videk se ni utrudil.
Na koncu so bili tako visoko, da je bilo kar vrto-
glavo, če si pogledal dol. Videk je kmalu zagledal
veliko poljano. V vsako smer je videl same pirhe:
modre, pisane, rdeče, rumene in zelene. Okoli pir-
hov so tekali zajčki. Pa — joj! — kakšni! Sami ve-
likonočni zajčki. Videk se ni mogel načuditi. Videl
je, kako pridno so delali. Nekateri so prevažali pir-
he v pisanih vozovih, drugi so svoje mlade učili
pirhe barvati, nekateri so pirhe prevažali v shram-
be, da se posuše. Videk se ni mogel nagledati. Vpra-
šal je, kaj mu še lahko pokažejo. (Naprej drugič)
— **Alenka Žigon**.

Iz Slovenske Duhovniške Pisarne N.S.W.

P. Valerijan Jenko ofm

311 Merrylands Rd., Merryland, N.S.W. 2160

Telefon: 637-7147

Službe božje

Merrylands (sv. Rafael): vsako nedeljo ob 8:30 in 10:30.

Croydon Park (sv. Janez): vsako prvo nedeljo ob 10:30.

Sydney (St. Patrick): vsako drugo nedeljo ob 10:30.

Leichhardt (sv. Jožef): vsako tretjo nedeljo ob 10:30.

WOLLONGONG: vsako drugo nedeljo v mesecu ob 4.45 (St. Francis Home).

CANBERRA (GARRAN): vsako tretjo nedeljo ob 6. zvečer

HAMILTON — N.C.: vsako peto nedeljo ob 6. zvečer. (Sacred Heart cerkev)

ŠE O VESELOVEM

V zadnjih tednih je v Veselovem zelo živahno. Dela napredujejo s polno paro. Ko to pišem, zidarji že zidajo stene na obeh straneh stare cerkve. V teku par dni bodo prišli z zidovi do podna, nato bodo na desni strani vlili cementno ploščo. Obenem pa tudi pripravljajo forme za cementne stebre, ki bodo na obeh straneh cerkve in bodo nosili novo streho. Podzemski blok za sanitarije ima že tudi končano streho in stene. Manjkajo še notranje stene in inštalacija. Ko boste to brali, bo blok, kjer je stanovanje za duhovnika, zakristija in razred, že ometan in inštalacije končane. Eden od zvonikov (pri hiši) že kaže spodnji del svoje oblike, ki bo iz bele opeke, kakor bo celotna cerkev.

— Najbolje je, da vsak, kdor se zanima za napredek pri cerkvi, sam pride in si ogleda gradbena dela. Vsak naj bi prišel vsaj enkrat mesečno. Saj je cerkev naša, slovenska. Če se mi ne bomo zanjo zanimali, kdo se bo?

Hvala lepa in Bog plačaj, vsem dobrotnikom, ki so oddali pri maši ali po pošti poslali koverta z darovi za gradnjo. Koverta še vedno prihajajo. Bog daj, da bi vsak, ki je prejel koverta daroval vsaj \$ 2. To bi pomenilo blizu \$ 2000 za gradbeni fond. Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. V tem mesecu bo zopet sv. maša za vse dobrotnike. Tudi sestre v Melbournu bodo molile zanje.

O prireditvi pevskega zbora na dan sv. Rafaela berete na drugem mestu. Bila je resnično lepa. Naj le toliko dostavim, da sem iskreno hvaležen pevskega zboru za ves trud, prav tako vsem, ki ste pevcem pomagali pri pripravi in postrežbi na sam dan. Bog plačaj vsem! — P. Valerijan.

DVE SLUŽBI BOŽJI V MERRYLANDSU

S prvo nedeljo v novembru smo začeli z dvema mašama. Bilo je potrebno, ker je cerkev premajhna. Gradbena dela za prenovitev so zahtevala njenočasno zmanjšanje. V novembru torej sta maši ob 9:30 in 10:30.

S prvo nedeljo decembra bo urnik tak: prva maša ob 8:30, druga ob 10:30. To bo veljalo vsaj za ves poletni čas, morda za stalno — razen če bo "nova" cerkev dovolj velika.

NAŠI BOLNIKI

Spet jih je nekaj. G. Ivan Varljen je še vedno v Prince Alfred bolnici. Hvala Bogu, stanje se mu zboljšuje. Pred nekaj tedni sta prestali operacije na slepiču dve naši mladenki: Margaret Hrast (Wentworthville) in Stanka Stariha (Merrylands). Nekaj tednov prej pa je imela operacijo ga. Vida Verzel; ravno tako tudi Jurij Tomažič iz Strathfielda. V State Hospital v Lidcombu se še vedno zdravi Avgust Krenos za poškodbami, ki jih je prejel, ko ga je avto povozil. Prav tako so potrebni zdravljenja Frančiška Čuček, Jože Trebar in Julij Virag (operiran v Canterbury Hosp.). Vseh teh in ostalih bolnikov se spomnimo v molitvi. — P. Valerijan.

Misli, November, 1971

USPELA PRIREDITEV PEVSKEGA ZBORA

Tako lepe res že precej časa ni bilo. Prav posrečena je bila zamisel pevskega zbora, da naj se za god sv. Rafaela napravi romanje in piknik nekje zunaj, ker za take prireditve je cerkev v Merrylandsu premajhna. Tako je pevski zbor pod vodstvom g. Klakočerja želel tudi povečati gradbeni fond za prenovitev sedanje cerkve. Slovensko društvo Sydney je v ta namen ponudilo svojo zemljo v Horsley Parku in smo ponudbo hvaležno sprejeli.

Kmalu popoldne 24. okt. se je nabralo na stotine rojakov in čakalo na začetek službe božje. Točno je začel sv. mašo p. Valerijan, po evangeliju je nastopil p. Bernard s kratko pa ganljivo pridigo. Prav to popoldne, je povedal, poteka 46 let, odkar je jemal slovo od domovine in svojcev za pot med izseljene rojake v Ameriko in Kanado. Bilo je na god sv. Rafaela, njemu je izročil v varstvo sebe in rojake po svetu, ki jih bo srečal — in, čeprav ni mogel vedeti, je to veljalo že tudi za rojake v Sydneyu, ki jih je slovenska cerkev zbrala pod varstvo sv. Rafaela.

Po maši smo odpeli litanie MB, nato preuredili prostor za piknik. Ljudi se je trlo, kdo bi jih mogel šteti? Pevski zbor je imel na skrbi tudi jedilo in pijačo in kar je še takega za uspel piknik. Hvaležno smo sprejeli pomoč še nekaterih, da je šlo vse bolj gladko. Presenetili smo ljubitelje srečolova z igro "maček v žaklju". Dobitkov je bilo čez sto. Valenčičev "maček" iz Durala pa se je med potjo na piknik spremenil v — celega prasiča.

Naš trud je bil bogato poplačan. Številna udeležba nam je že sama na sebi dokaz, da smo vsi pripravljeni prispevati k fondu za prenovitev cerkve, ki sicer za silo služi namenu, mora pa dobiti nam zaželeno podobo. Ves denarni promet tega popoldneva je šel skozi roke pevskega zbora — \$ 750. Precej rojakov je pa v kuvertah dalo dar naravnost p. Valerijanu in tako je pater dobil kar cel tisočak. Kdo bi ne bil lepega uspeha vesel?

Ker se pevski zbor zaveda, da bi brez pomoči in sodelovanja stotin rojakov nič takega ne zmoget, se vsem prav iskreno zahvaljuje. — Angela Lilija.

NOV GROB V SYDNEYU

V soboto 23. okt. je v Wentworthvillu premislila 76-letna rojakinja TEREZIJA HRAST, r. Menič. Po rodu je bila iz Borjane pri Kobaridu. Pod silo razmer je zapustila rojstni kraj z možem in tremi otroki ter leta 1951 prišla v Avstralijo. Leta 1959 je postala vdova. Vse do smrti je živela pri sinu Slavku in družini. Z leti so prihajale razne slabosti. Potrpežljivo jih je prenašala, tiho trpljenje je darovala Bogu. Veliko je molila in redno nedeljo za nedeljo prejemala sv. obhajilo, če se je le dalo.

Nekaj tednov pred smrtjo se je zdravje vidno poslabšalo. Srce ni bilo več kot nekaj. Vendar se je prav v jutranjih urah smrtnega dneva počutila bolje. Toda čez čas je srce omagalo in blaga žena je vrnila dušo Bogu. Po pravici velja o njej beseda sv. Pavla: Dober boj sem bojeval, tek dokončal, vero ohranil. Odslej bo moja krona pravice. (2 Tim. 4)

Pogrebna opravila so bila v slovenski cerkvi v torek 26. okt. Nato smo rajnico spremili na pokopališče Rookwood, kjer poleg moža Alojzija čaka vstajenja. Spominjajmo se obeh v molitvi!

Hrastova mama je imela srce na pravem mestu tudi za slovensko cerkev v Veselovem. Po njenem vplivu so Borjanci zbrali vsoto in v celoti plačali rezljan relief sv. Rafaela. Prav tako so obilno prispevali za postaje križevega pota. Tudi to naj ji Bog bogato poplača.

Sinovoma Slavku in Lojzu z družinama ter hčerki Rafaeli (v Italiji) iskreno sožalje, blagi rajnici večni pokoj! — P. Valerijan.

ISKRENA ZAHVALA

Vsem prijateljem, znancem in rojakom se iskreno zahvaljujemo za tolažbo, ki ste nam jo nudili ob smrti in pogrebu naše drage matere TEREZIJE HRAST.

Hvaležni smo za izraze sožalja z obiski, molitvami, venci in zlasti z udeležbo pri pogrebnih opravilih. Posebej tistim, ki ste darovali za naše rajnice v prid. Bog vsem povrni!

Wentworthville, NSW.

Slavko in Alojzij Hrast z družinama.

NEW SOUTH WALES

Fairfield. — Torej sem bila zadnjič prepozna s pošiljko rešene križanke. Nič za to, čudim se pa, da nihče drug ni poslal. Jaz se vedno veselim križank, saj je tako reševanje zelo prijetno razvedrilo. Nedavno sem dobila nekaj novih knjig za svojo knjižnico, nekaj Finžgarjevih in nekaj Mauserjevih. Oba pisatelja sta pa seveda v moji knjižnici že od prej zastopana. Oba rada ponovno berem, pa še druge, seveda. Ko se mi je knjižna zbirka spet tako povečala, se sprašujem, kdo bo bral vse to za mano? Mladi se ne zanimajo za knjige, le časopise berejo. Naj še opomnim, da imam v knjižnici nekaj knjig po dvoje ali troje enakih. Morda bi se kdo našel, ki bi hotel zamenjati z mano, če ima slučajno tudi on nekatere po dvoje. Lep pozdrav Pepetu Metulju. Njegove stvari prav rada berem, rešujem pa ne tako dobro kot križanke. — **Karla Twrdy.**

Green Valley. — Dragi rojak Martin Ravnikar v U.S.A. Čital sem tvoj spored življenja v Ameriki in Kanadi. V tem oziru vam vsaka čast. Našel si, kaj vse imate in kako napredujete. Torej je tam le nekaj več ljubezni in zaupanja drug drugemu, neglede na to, kdo je Prekmurec, Primorec, Štajerec. Dolenjec itd. Vsi skupaj stremite za enim, dragi rojaki, v tem zaslužite vse priznanje. Kakor si pa mene obsodil glede objave o tukajšnjem življenju, pa nisi dobro zadel. Naše "Slovensko društvo Sydney" je staro 15 let in sedaj sta iz tega društva nastala dva, drugo se imenuje "Klub Triglav". Prvo ima farmo 5 akrov, ki še ni povsem plačana. Drugo nima nič, kak piknik mora imeti na tuji zemlji brez primerne sence. — Sedaj naj še omenim našega dušnega pastirja. Ta revež se je mučil dolga leta, da bi nas skupaj obdržal, pa se mu ni posrečilo. Zamislil si je svoj načrt in posrečilo se mu je postaviti božji hram za nas vse, in to v kratki dobi dveh let. V njem bomo vsi enako združeni mislili na besedo božjo. Torej, rojak Ravnikar in drugi rojaki po gornjih kontinentih, pomislite tudi na to, da ste vi prišli v kraje, kjer so že od

bolj zgodnjih slovenskih naseljencev našli društva in take ustanove. Bili so bolj složni od današnjih, pa ste imeli v njihovih uspehih dober zgled. V Avstraliji ni bilo tako. Upam, da si bomo tudi mi še izgladili pot in nam ne bo škodovala črna pika, ki si jo meni pritaknil. Pa brez zamere in lep pozdrav vsem rojakom po širnem svetu. Slovenci smo in tudi ostanemo. — **Jože Kostevec.**

Concord. — Na kaj vse naleti, če dolgo živiš, so radi rekli moj oče. Meni pa še treba ni teh besed dodati, saj še ne živim tako dolgo, pa sem naletel. Precej me je pogrelo. Moral sem dolgo mrevariti to reč, da sem se ohladil. Da je naenkrat tako padlo po mojem imenu, kdo bi si mislil. No, ne samo po mojem, saj bom razložil. Kar naprej brskam po novem i nstarem tisku, po vsem, kar mi v roke pride. In sem naletel, kaj je pisal pred mnogo leti gospod Janez Kalan, nekoč baje zelo znan duhovnik. P. urednik mi je povedal, da so mu rekli tudi "Wasser Kalan", ker je agitiral za abstinenco. Pisal je tudi o potrebi lepe slovenščine. Na primer: "Veliko besedo v današnji slovenščini ima beseda 'sigurno'! Danes je pri nas vse sigurno, ko vendar naš 'gotovo' pomeni popolnoma isto. Pa ni dobro, ker mora biti tujka. Beseda je laška, od tam je prišla v hrvaščino, iz hrvaščine k nam. Samo da je nekaj posebnega. Potem si pa domišljajo, kako izbrano slovensko govore." — No, tu jaz nisem prizadet. Zdaj pa: 'Hrvat je tudi Josip. In za njim Slovenec. Kdo pravi pri nas: praznik sv. Josipa? Ali: o svetem Josipu? Kdor bi tako govoril, bi rekli, da se spakuje. Slovenec je Jožef. A to ni dobro, ker je naše, domače. Mora biti nekaj 'boljšega' — hrvaški Josip. Sicer pa tudi vse, kar hočete: Jože, Joža, Joško — samo Jožef noče nihče biti." — Pri tem sem pomislil na — Pepeta! Res tega imena g. Kalan niti ne omenja, verjetno se mu je zdelo tako grdo, da ga ni hotel niti zapisati. Takoj sem se mislil spreobrniti. Zapisal sem na papir: Jožef Metulj in dolgo strmél v to popravljeno ime. Nisem se mogel sprijazniti. Nak, saj Pepeta g. Kalan ni nič ozmerjal, Josipi in Jožeti naj si izprašujejo vest. G. Kalan je že davno umrl, jaz sem pa še živ, ostanem pri starem — **Pepa Metulj.**

V CANBERRI — POD LASTNO STREHO

Datum 19. oktober 1871 bo Slovincem v Canberri ostal v trajnem spominu. Ta dan smo se prvič zbrali na društveni občni zbor pod lastno skupno streho — Slovenski dom Triglav. Vse do omenjenega dne je bilo treba za zborovanja in sestanke poiskati tujo streho ali pa dom katerega od članov. Vsi, ki smo se udeležili občnega zbora, smo bili ponosni na uspehe slovenske skupnosti v Canberri. Naš dom Triglav bo uradno odprt sicer šele po novem letu, ko bodo vse podrobnosti do kraja izdelane v njem, poraben je pa že zdaj.

Na občni zbor je prišlo nenavadno lepo število rojakov. Vodil ga je dosedanji predsednik Janez Penca. Poslušali smo poročila gradbenega predsednika, blagajnika in tajnika. Razvila se je živahna debata o vprašanih gradbi in bodočnosti doma. Dotaknili smo se nekaterih kočljivih zadev, vsaj tako se je nam zdelo. Vendar so se vsa vprašanja rešila v splošno zadovoljnost.

Volitve novega odbora so bile tajne. Velika večina je dala glas za novega predsednika Cvetku Faležu, Janez Penca je postal podpredsednik. Za tajnika je bil izvoljen Janez Černe, za blagajnika Franc Čulek. Ostalih odbornikov je še 14. Ne more biti dvoma, da bo novi odbor kos vsem dolžnostim, ki jih je sprejel za bodoče poslovno leto.

Ne sme biti odveč omenba tega, kar je še prišlo: medsebojno tekmovanje naših gospodinj, katera nam bo postregla z najbolj okusnimi prigrizki. Mi smo bili vsem enako hvaležni, po vrhu pa še Franciju Bresniku, ki je od nekdaj prisopihal s težkimi zaboji primernih tekočin. Pozdrav vsem!

— Joža Maček.

QUEENSLAND.

Brisbane. — Morda se še kdo spominja na odstavek IZPOD TRIGLAVA v 6. letošnji številki MISLI: RESNICA O MOJEM ŽIVLJENJU, naslov knjige, ki jo je napisal Djordje Karadjordjevič, brat jugosl. kralja Aleksandra. V slovenščini je knjigo izdala Državna založba Slovenije. Poročilo je zbudilo mojo pozornost in sem knjigo naročil, pred kratkim tudi prejel. Zame je knjiga zanimiva. Djordje (Jurij) opisuje svoje burno življenje in dodaja mnogo fotografij. Tako izvemo o zakulisnih spletkah, ki so se odigravale na dvoru v Belgradu in v Črni gori. Te spletke so pripeljale do tega, da se je moral Jurij odpovedati prestolu v prid mlajšega brata Aleksandra. Na 450 straneh knjige bo našel mnogo zanimivosti vsak bralec, zlasti pa tisti med nami, ki smo bili že na svetu v tisti dobi

Misli, November, 1971

in so nam vsaj v neki megli dogodki že nekoliko znani. Meni je moj pokojni oče tu pa tam kaj omenil, v podrobnosti ni maral segati, da me ne bi — pohujšal. Cena knjige je visoka — din 120, \$8 — vendar mi ni žal, da sem si jo naročil. Zdaj je na polici moje precej močne domače knjižnice s knjigami v štirih jezikih. Na marsikatero so me opozorile MISLI, ne samo na Jurjevo. Le kdo se bo okoristil z mojo knjižnico, ko mene več ne bo. . .

Janez Primožič.

RUDA URAN V SLOVENIJI

Stanko Šubic, Adelaide

TUDI V SLOVENIJI kopljejo drago rudo uran. Našli so jo v Žirovskem vrhu v Poljanski dolini na zanimiv način.

Pred 12 leti je neki pilot letel čez hrib Žirovski vrh nad škofjo loko. Opazil je, da mu je nenkrat prenehal delovati radar. To je dalo povod domnevi, da v hribu tiči neka ruda. Pričeli so raziskovati in našli na Kaščevem posestvu uran. Prav tako do ga našli v nižje ležeči vasi Todrož.

Pred nekaj leti so začeli kopati na obeh krajih. Od začetka so kopali po malem, zdaj pa že dela tam okoli 100 delavcev. Sprejeli bi jih še okrog 500, pa jih med Slovenci težko dobijo, četudi dobro plačajo. Zato so zaposlili tudi Bosance. V vasi Todrož bo drugo leto dograjena topilnica za uran. Zdaj vozijo rudo topit nekam dol proti Belgradu.

Uran lahko drago prodajo v Ameriko in Rusijo. Radi topilnice se bodo morali vsi vaščani izseliti drugam. Obljubljena jim je odškodnina. Uran sam pa človekovemu zdravju ni škodljiv, tako so ugotovili strokovnjaki. Oblast se je bala, da bo zaradi rudnika trpel turizem, zato so poklicali domače in tuje strokovnjake, da so preiskali reko Soro, če morda ni škodljiva za kopanje. Ugotovili so, da ne.

Kakih 12 km od omenjenega rudnika leži vas Sovodenj. Ob cesti Škofja loka — Gorenja vas je Cerkljevo. Tam so že v davnih časih kopali neko železno rudo. Ker zanjo ni bilo zanimanja, so kopanje opustili. Sledovi rogov pa so še vidni. Tudi starodavna vas Fužine, ki je tam blizu, je temu priča. Kaj če ni tudi tam — uran?

V poročilu od doma je zapisano: V začetku je bilo veliko govorjenja o najdbi urana, zdaj je pa že vsakdanja stvar. Tako doma. Tu v Avstraliji pa šele zdaj komaj nekaj vemo.

GALOŠA

Mihail Zoščenko

SEVEDA, GALOŠO IZGUBITI v tramvaju, ni težko. Posebno, če sili kdo od strani za tabo in če ti kdo stopi na peto — je že izginila galoša!

Galošo izgubiti je celo malenkost.

Jaz sem se iznebil galoše, da se tega niti zavedal nisem. Niti toliko časa nisem imel, da bi se bil začudil.

Ko sem stopil na tramvaj, sta bili obe galoši na svojem mestu, prav dobro se še spominjam. Izstopim in pogledam — ena galoša je tu, druge ni. Čevljev pa je tu.

Za tramvajem ne moreš dirjati. . .

Sezul sem si edino galošo, zaval jo v dnevnik in nadaljeval svojo pot. Ko sem končal svoje delo, sem se takoj lotil iskanja galoše. Stvar se vendar ni mogla docela izgubiti, nekje jo bom že iztaknil.

Najprej sem se posvetoval z znanim mi tramvajskim sprevoznikom. Ta me je kar lepo potolažil. "Bodi vesel", mi je dejal, "da si galošo izgubil v tramvaju. Za drug javni kraj bi jaz ne jamčil, toda izgubiti kaj v tramvaju, je prava sreča. Imamo urad za izgubljene stvari. Pojdi tja po izgubljeno galošo."

"No," rečem, "hvala lepa! Kamen se mi je odvalil od srca. Poglavitno je, galoša je skoraj nova. Nosim jo šele tretjo zimo".

Dan na to se odpravim na označeni urad.

"Ali lahko dobim, bratec, svojo galošo? Izgubil sem jo v tramvaju".

"Lahko!" mi odgovore. "Kakšna je vaša galoša?"

"Galoša," jim rečem, "je navadna. Številka 12."

"Imamo", mi odgovore, "morda 12 tisoč galoš številke 12. Ali nima vaša nobenih posebnih znakov?"

"Znaki", jim razlagam, "so navadni. Kapica je resasta, znotraj ni podlage. Galošo sem namreč že skoraj odnosil".

"Tu imamo", mi rečejo, "morda tisoč takih galoš. Ali nima vaša še kakih posebnih znamenj?"

Seveda jih ima. Prav posebna znamenja. Odspredaj je stopalo raztrgano, toliko, da se še drži. In pete tudi skoraj nima več. Je že popolnoma shojena. Stranici sta še trdni, doslej sta še dobro držali".

"Sedite! Takoj pogledam."

In nenadoma mi prinese mojo galošo! Zelo sem se je razveselil. Naravnost ginjen sem bil. Glej, si mislim, kako sijajno deluje urad. In kako vzor-

no osebje! Kako se potrudijo za eno samo galošo!

"Hvala lepa" dem, "Hvaležen sem vam, prijatelji, do groba. Le dajte mi jo, da si jo takoj obujem."

"Ne, spoštovani tovariš, mi ti je ne smemo izročiti kar tako. Kako pa vemo, da ste jo res prav vi izgubili."

"Seveda sem jo izgubil, prav jaz sem jo izgubil", se postavim.

"Verjetno je že, toda izročiti je ne smemo. Prinesite nam potrdilo, da ste jo v resnici izgubili. Hišna uprava naj potrdi dejstvo, potem jo dobite brez odlašanja."

"Bratec, dragi tovariš! Doma ne ve nihče nič o tej zadevi. Mogoče mi takega potrdila ne bodo hoteli dati."

"Seveda ga bodo dali. Njihova zadeva je, pisati in dajati taka potrdila."

Še enkrat sem objel svojo galošo z očmi in odšel.

Drugi dan sem stopil k predsedniku hišne uprave. "Potrdi mi pismeno", mu rečem, "da sem izgubil svojo galošo."

"Ali je pa tudi res, da si jo izgubil? Mogoče slepariš!"

"Pri Bogu! Zares sem jo izgubil!"

"Sedi in spiši potrdilo."

Napisal sem potrdilo in oddal upravitelju. Dan pozneje sem dobil uradni pečat in podpis. S tem sem jo mahnil na urad za izgubljene in najdene reči. Brez odlašanja so mi zdaj dali galošo.

Ko sem si jo ubul, so se mi orosile oči, tako sem bil ginjen. Samo nekaj me spravlja v slabo voljo. Prejšnji teden, ko sem se pehal za izgubljeno galošo, sem izgubil ono drugo. Ves čas sem jo nosil zavito pod pazduho in ne morem se spomniti, kje jo pustil. Poglavitno je, da se ni zgodilo v tramvaju. Tako sem drugo galošo izgubil zares, ker je nisem izgubil v tramvaju. Kje naj jo iščem?

No, zato pa imam nazaj prvo galošo. Postavil sem si jo na skrinjo. Ko me prijemlje dolgčas, jo pogledam — in takoj mi je lažje pri srcu in vse skrbi se mi poizgube.

To je urad! — si mislim.

ISCEM DOBREGA MEHANIKA
za tovarne avtomobile

JANEZ KUCLER

56 Knoll Ave., Arncliffe 2205

Telefon (po 6. zvečer) 599-4536

Dr. J. KOCE

G.P.O. BOX 670, PERTH, W.A. 6001.

TELEFON 87-3854

BOŽIČNI PAKETI

1. BOŽIČ JE PRED VRATI! ZA NAROČILA BOŽIČNIH PAKETOV PORABITE NAŠ CENIK, KI JE BIL OBJAVLJEN v "MISLIH" OKTOBRA MESCA. Če želite, vam pošljemo CENIK. POHITITE Z NAROČILI!
2. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilno sestavljene testamente, prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
3. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte vozne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj vas pri nas ne stane vozna karta niti en cent več kot pri kateri koli drugi firmi ali agenciji.

ZASTOPNIK ZA VICTORIO: ZASTOPNIK ZA N.S.W.:

ZASTOPNIK ZA QUEENSLAND:

MRS. M. PERSIC

MR. R. OLIP

MR. J. PRIMOŽIČ

704 INKERMANN RD.,
COULFIELD, VIC.
Tel. 50-5391

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

39 DICKENSON ST.,
CARINA QLD. 4152

PHOTO STUDIO ERIC

305 HIGH STREET, PRESTON, VIC 3072
TEL. 480 - 1451

(ob vsakem času)

Izdelava prvovrstnih fotografij za:

- POROKE
- KRSTE
- RAZNE DRŽINSKE SVEČANOSTI

Seveda tudi za reprodukcije in povečave (črno-bele in barvne) se vam toplo priporoča **vaš domači fotograf**

Nevestam posojamo brezplačno poročne obleke.

V zalogi imamo tudi cvetje, poročne vence, bonbonjere in ostale poročne potrebščine

Seveda govorimo slovensko

Odperto tudi ob sobotah in nedeljah.

**PRVA
TURISTIČNA**

**V A Š A
AGENCIJA**

oskrbuje za vas:

- ★ potovanja z avioni
- ★ potovanja z ladjami
- ★ potovanja v skupinah
- ★ kombinacije potovanja:
odlet z avionom, povratek z ladjo

- ★ oskrbimo potovalne dokumente
- ★ rešujemo vse potovalne probleme
- ★ vse dni smo vam na razpolago
- ★ vsak čas nam lahko telefonirate
v vseh zadevah potovanja, ali pridite osebno

VAŠA POTNIŠKA AGENCIJA

PUTNIK

72 Smith Street, Collingwood, Melbourne

Poslujemo vsak dan, tudi ob sobotah, od 9. - 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733.

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich

SLOVENC V PARIZU

Dva sta ravno prišla, nista znala jezika, nista si upala iti v gostilno. Slučajno sta naletela na rojaka, ki je bil že star Parižan. Prosila sta ga, naj jima pove, kako naj v gostilni naročata jed. In seveda pijačo.

"O, nič skrbi! Francoščina je lahka, slovenščini čudno podobna. Glavna razlika je, da ima francoščina "artikele" kot nemščina. Samo namesto der die das je v Parizu le la. Ko naročiš župo, rečeš la župa, za meso rečeš le meso, le krompir, le vino in tako naprej".

Pogumo sta stopila v gostilno. Rekla sta: le župa — kar kmalu je bila pred njima. Poklicala sta le meso, le krompir, le vino — vse je bilo takoj na mizi. Tudi la žemlja se je pojavila.

Ko sta se je najedla, sta molče položila pred natakarja bankovec in čakala, da jima je odšel drobiž.

Medtem je rekel eden prijatelju: "Pa je res lahka ta blažena francoščina, vse sva kar brž dobila."

Tedaj se je natakar na glas zasmel in rekel: "Eno figo bi dobila, če bi jaz ne bil doma iz le Medna pod la šmarno goru".

ŠOFERSKI POUK V SLOVENŠČINI

Nudi ga vam z veseljem

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 The Boulevard, Fairfield West 2165

Telefon: 72-1583

TURISTIČNA AGENCIJA

THEODORE TRAVEL SERVICE P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney. 2010.

PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE ALI PIŠITE

Tel. 31-2388, 31-2952, 31-1976.

V URADU RADKO OLIP

- * urejuje rezervacije za vsa potovanja po morju in zraku — širom sveta, posebno v Slovenijo in ostalo Jugoslavijo
- * Izpolnjuje obrazce za potne liste, vize in druge dokumente
- * organizira prihod vaših sorodnikov in prijateljev v Avstralijo I.T.D.

Charter za letalom: Sydney - Beograd - Sydney	\$680.60
Sydney - Ljubljana - Sydney	\$695.10
Skupine z letalom: Sydney - Beograd - Sydney	\$692.90
Sydney - Zagreb - Sydney	\$704.60
Sydney - Ljubljana - Sydney	\$707.70

(to so cene za člane društev)

Uradne ure 9-5 in ob sobotah 9-12

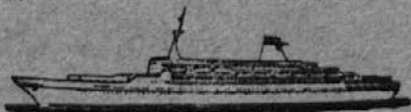

PHOTO STUDIO VARDAR

108 Gertrude Street
Fitzroy, Melbourne, Vic.

(blizu je Exhibition Building)

Telefon: 41-5978
Doma: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske, razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-bele in barvne.

Posoja svatbena oblačila, brezplačno.

Odpri vsak dan, tudi ob sobotah in nedeljah od 9 — 6.

Govorimo slovensko.
VAS FOTOGRAF: PAUL NIKOLICH

SLOVENSKA MESNICA ZA
WOLLONGONG LTD.

TONE IN
REINHILD OBERMAN

20 Lagoon St., Barrack Point, NSW.

Priporočava rojakom vsakovrstne mesne izdelke: kranjske klobase, ogrske salame, slanino, sveže in prekajeno meso, šunke itd. Vse po najboljšem okusu in najnižjih cenah.

Razumemo vse jezike okoliških ljudi. Obiščite nas in opozorite na nas vse svoje prijatelje!

— ★ —

Sinko jih je zaslužil in jih je tudi dobil. Oče mu jih je naštel. Potlej je rekel: "Fant, lahko mi verjameš, da mene bolj bole kot tebe."
"Verjamem. Samo ne na istem mestu!"

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, Ottoway, S.A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obracajte na nas v teh zadevah!

Tel. 42777

Tel. 42777

Učitelj: "Seveda vsi poznamo štirinoge živali. Ali ste že slišali, da nekateri govorijo tudi o štiriokih živalih? Katere bi bile?"

"Opice."

"Dobro. Ali pa veste, zakaj?"

"Ker lahko tudi z nogami kaj v roke vzamejo."

— ★ —

Teta Miheu: "Nesrečni fant, kako grdo besedo si znil. Obljubi, da je ne boš več, dam ti dolar."

"Obljubim, prav lepa hvala."

Mihec nekaj razmišlja. Čez čas:

"Teta, poznam pa eno še vse bolj grdo besedo. Kaj mi daš, če ti je ne povem?"

VSAK MESEC Z ZRAKOPLOVOM

IZ AVSTRALIJE V BELGRAD

za samo \$ 370.00

Skupna potovanja po zraku:

AVSTRALIJA — BELGRAD
in nazaj \$ 693.00

AVSTRALIJA — DUNAJ
in nazaj \$ 715.00

Sprejemamo tudi rezervacije za potovanja z ladjami v Evropo in na druge kontinente.

Za informacije in vozne listke:

A L M A

POTNIŠKO PODJETJE

330 LITTLE COLLINS STREET

MELBOURNE, 3000 — TEL.: 63-4001 & 63-4002